

Jaarverslag 2022

Vrije School Zeeland

Willem Arondeusstraat 59
4333 DD Middelburg
0118-612102
info@vsz.nl
www.vsz.nl

INHOUDSOPGAVE

	<u>Pagina</u>
Bestuursverslag	
Het schoolbestuur	5
Verantwoording van het beleid	12
Verantwoording van de financiën	22
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2022	32
Staat van baten en lasten 2022	33
Kasstroomoverzicht 2022	34
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	35
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	41
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	45
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	46
Bestemming van het resultaat	49
Gebeurtenissen na balansdatum	50
Verbonden partijen	51
Verantwoording subsidies	52
WNT-Verantwoording 2022	53
Gegevens over de rechtspersoon	63
Ondertekening door bestuurders en raad van toezicht	64
Overige gegevens	
Statutaire bepaling van het resultaat	66
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	67

Bestuursverslag 2022

Dit bestuursverslag vormt samen met de jaarrekening het jaarverslag van het bestuur van Stichting de Vrije School Zeeland over het jaar 2022. In dit verslag legt het bestuur verantwoording af over het financieel handelen in relatie tot het gevoerde beleid in het afgelopen jaar.

Het bestuursverslag bestaat uit drie hoofdstukken met telkens een aantal subhoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat generieke informatie over het bestuur, de organisatie en de school. Het tweede hoofdstuk blikt terug op de resultaten van het beleid van het verslagjaar. Het derde hoofdstuk bevat een toelichting op de financiële situatie van het bestuur. De jaarrekening en de meerjarenbegroting zijn daarin opgenomen. De jaarrekening is gecontroleerd door accountantskantoor Horlings Nexia.

Inhoudsopgave

1. Het schoolbestuur	5
1.1 Profiel.....	5
1.2 Organisatie	7
1.3 Verslag toezichthoudend orgaan (Raad van Toezicht).....	9
2. Verantwoording van het beleid	12
2.1 Onderwijs & kwaliteit	12
2.2 Personeel & professionalisering.....	16
2.3 Huisvesting & facilitaire zaken	17
2.4 Financieel beleid.....	18
2.5 Risico's en risicobeheersing	20
3. Verantwoording van de financiën	22
3.1 Analyse van het resultaat	22
3.1.1 Toelichting op de staat van baten en lasten: Baten	22
3.1.2 Toelichting op de staat van baten en lasten: Lasten	23
3.2 Financiële positie op balansdatum	24
3.2.1 Toelichting op de balans: Activa.....	24
3.2.2 Toelichting op de balans: Passiva.....	25
3.3 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief (Continuïteit).....	26
3.3.1 Meerjarenperspectief en toelichting	27
3.3.2 Meerjarenbalans en toelichting	28
3.4 Financiële Kengetallen.....	29

1. Het schoolbestuur

In dit hoofdstuk leest u een profielschets van het schoolbestuur. Waar staat het schoolbestuur voor? Hoe ziet de organisatie eruit? En met welke partijen wordt er op welke manier samengewerkt?

1.1 Profiel

De Bedoeling van de VSZ

De Bedoeling is een term ontleend aan Wouter Hart, vernieuwend auteur/adviseur die zich richt op duurzaam anders organiseren.¹ De Bedoeling biedt een kompas voor de organisatie. De Bedoeling van de VSZ is om vrijeschoolonderwijs te bieden aan kinderen van 4 tot en met 12 jaar. Daarmee heeft de VSZ een pedagogische opdracht. De bedoeling van de VSZ is dan ook die pedagogische opdracht zo goed mogelijk uit te voeren en waakzaam te zijn in het borgen van de kwaliteit van haar vrijeschoolonderwijs. De VSZ ontleent haar pedagogische opdracht uit het volgende citaat van Rudolf Steiner:

‘De vraag is niet wat de mens moet kunnen en weten om zich in de bestaande sociale orde te kunnen voegen, maar wat er in aanleg in de mens aanwezig is en in hem ontwikkeld kan worden. Pas dan kan de opgroeiende generatie de maatschappij steeds opnieuw met nieuwe krachten verrijken.’

De VSZ staat voor een brede ontwikkeling van kinderen gebaseerd op het mensbeeld van Rudolf Steiner. Dit mensbeeld gaat uit van de gedachte dat een kind met een opdracht aan het leven begint. Het wil zijn eigenheid tot uitdrukking laten komen en zich verder ontwikkelen. Om dit te bereiken is het van belang dat het de kans krijgt lichaam, ziel en geest evenwichtig te ontwikkelen. Dat vraagt om een pedagogische aanpak waarin het denken (geest), het voelen (ziel) en het willen (lichaam) evenwichtig aan bod komen. We noemen dit ‘onderwijs met hoofd, hart en handen’.

In het verwerven van nieuwe inzichten en vaardigheden neemt het *periodeonderwijs* een belangrijke plaats in. Gedurende enkele weken werken de kinderen iedere ochtend aan de nieuwe leerstof rondom een bepaald vak of thema uit het leerplan van de vrijeschool. Ze maken zich de stof eigen in een gezamenlijk proces van verkennen en verwerken. De kinderen werken samen in de klas als vaste groep, waarin aandacht is voor verschillende temperamenten, begaafdheden en leerstrategieën.

Op de VSZ wordt dagelijks gewerkt aan het evenwichtig vormgeven van het onderwijsleerproces. Daarbij speelt ritme een belangrijke rol: er wordt gestreefd naar evenwicht als het gaat om in- en uitademing, opnemen en verwerken, impressie en expressie. Iedere les en iedere schooldag kent een ritmisch verloop, het meebewegen met de seizoenen en het samen vieren van de jaarfeesten zorgen voor een ritmische verbinding met de natuur en het jaar.

De school besteedt veel aandacht aan kunstzinnig onderwijs, dit wordt zoveel mogelijk verweven met de leerstof die op dat moment bij de kinderen past, en sluit aan op de jaarfeesten en de seizoenen. Ditzelfde geldt ook voor de rijke vertelstof die als ontwikkelingsstof gezien kan worden en die als een rode draad door het onderwijsaanbod geweven wordt. De VSZ is een lerende gemeenschap, waarin de medewerkers een voorbeeld zijn voor de leerlingen. Alle medewerkers blijven zichzelf ontwikkelen door middel van onderzoek, samenwerking, kunst en studie.

De VSZ wil een schoolgemeenschap zijn op basis van ouderbetrokkenheid en gemeenschapszin. Van de ouders wordt verwacht dat zij De Bedoeling van de school onderschrijven en dat zij zich daar actief mee verbinden. Medewerkers en ouders werken vanuit een eigen verantwoordelijkheid samen aan de ontwikkeling van het kind. Zij zijn gesprekspartners en houden elkaar op de hoogte. Leerlingen werken en spelen met elkaar samen op basis van gelijkwaardigheid, er wordt geleerd en verwacht dat ze aandacht hebben voor elkaar, in de breedste zin van het woord.

¹ Hart, W. (2012). *Verdraaide organisaties*. Deventer: Kluwer.

Strategisch beleid

In het onderstaande schema staan de belangrijkste doelen uit het strategisch beleidsplan, in november 2021 samengevoegd met het Schoolplan 2020-2024, m.b.t. de domeinen Onderwijs, Personeel, Kwaliteit, Huisvesting en Financiën vermeld.

Domein	Actie
<i>Onderwijs</i>	<ul style="list-style-type: none">• De uitgangspunten van het vrijeschoolonderwijs blijven leidend in het onderwijsaanbod, de balans tussen vrijeschoolonderwijs en de wettelijke verplichtingen (waaronder referentieniveaus en streefdoelen) wordt zorgvuldig bewaakt;• De leerlingen krijgen goed les, de leerkrachten hebben zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen en werken handelingsgericht;• Samen met Kindcentrum VSZ (peutergroep en buitenschoolse opvang) werkt de VSZ aan doorlopende leer- en ontwikkelingslijnen om te komen tot een Integraal Kindcentrum;• Samen met CSW Bestevaër vrijeschool (vo) werkt de VSZ aan sterk en toekomstbestendig vrijeschoolonderwijs in Zeeland.
<i>Personeel</i>	<ul style="list-style-type: none">• De kernafspraken uit het Schoolplan/strategisch beleidsplan zijn leidend en zichtbaar in het handelen van alle medewerkers;• De VSZ kenmerkt zich als een professionele leergemeenschap met een solide personeelsbeleid dat gericht is op duurzame inzetbaarheid en ontwikkeling van alle medewerkers.
<i>Kwaliteit</i>	<ul style="list-style-type: none">• De directeur-bestuurder heeft een visie op kwaliteit, heeft daarvoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan;• De directeur-bestuurder evalueert en analyseert systematisch of de doelen gerealiseerd worden en verantwoordt zich hierover. Waar nodig wordt het beleid bijgesteld, in een goed functionerende dialoog met interne en externe belanghebbenden;• De medezeggenschap is adequaat geregeld, binnen de schoolgemeenschap is bekend waarvoor en op welke wijze MR-leden benaderd kunnen worden;• Bestuur, raad van toezicht en medezeggenschapsraad werken (gezamenlijk) aan verbetering van hun professionaliteit;• Professionele en persoonlijke ontwikkeling is een vast onderdeel van het jaarlijkse ontwikkelgesprek van de medewerker met de leidinggevende.
<i>Huisvesting</i>	<ul style="list-style-type: none">• Het bestaande MJOP (meerjarenonderhoudsplan) wordt, wanneer dit verplicht wordt, herzien volgens de nieuwe werkwijze m.b.t. het opstellen van een voorziening groot onderhoud;• In deze voorziening krijgt het onderwerp ventilatie/binnenklimaat prioriteit.
<i>Financiën</i>	<ul style="list-style-type: none">• Aan ouders (oudergeleding MR) wordt jaarlijks instemming gevraagd over de hoogte van en verantwoording afgelegd over de besteding van de ouderbijdrage;• De VSZ voert een gezond en solide financieel beleid, rekening houdend met de NPO gelden (vooral nog incidentele middelen) en de negatieve consequenties die voortkomen uit de vereenvoudiging bekostiging (vanaf januari 2023).

Toegankelijkheid & toelating

De VSZ staat open voor leerlingen van alle gezindten en hun ouders/verzorgers. Wel wordt van de ouders/verzorgers verwacht dat zij de uitgangspunten van de school onderschrijven. Het leerlingenaantal is stabiel, substantiële groei

of krimp valt de komende jaren niet te verwachten. Voor sommige leeftijdscohorten of klassen zijn wachtlijsten. Aanmelding voor de kleuterklas betekent nog niet automatisch plaatsing. Drie maanden voor de vierde verjaardag van het kind wordt bekeken of de VSZ passend onderwijs kan bieden. Dit gebeurt in een gesprek met de ouders en kleuterleerkracht, eventueel samen met de intern begeleider en/of de directeur. Nieuwe leerlingen voor de hogere klassen (1 t/m 6) kunnen worden toegelaten als de klas nog niet de maximale groepsgrootte en/of ondersteuningscapaciteit heeft bereikt én wanneer in overleg is vastgesteld dat de VSZ hen voldoende passend onderwijs kan bieden.

1.2 Organisatie

Contactgegevens

Naam schoolbestuur: Stichting de Vrije School Zeeland

Bestuursnummer: 76585

Adres: W. Arondeusstraat 59
4333DD Middelburg

Telefoonnummer: 0118-612102

Email: info@vsz.nl

Website: www.vsz.nl

Scholen op de kaart: [Vrije School Zeeland](#)

Contactpersoon

Mw. S. Kerklaan, directeur-bestuurder

0118-612102

directie@vsz.nl

Organisatiestructuur

De Vrije School Zeeland gaat uit van de Stichting Vrije School Zeeland, gevestigd te Middelburg. Omdat de VSZ de enige school is die onder deze stichting valt is er sprake van een zogenaamde éénpitter. De **bestuurder** van de stichting en tevens directeur van de school is Sanneke Kerklaan.

Op het bestuur wordt toegezien door een **Raad van Toezicht**. Deze bestond op 31 december 2022 uit:

- Wil Wouters (voorzitter)
- Lisette van Houwelingen (lid)
- Guido van Liere (lid)
- Marcel Kaptein (lid)
- Ilona Vervloet (lid)

De (gemeenschappelijke) medezeggenschap

De VSZ kent een medezeggenschapsraad van vier leden, twee personeelsleden en twee ouders. De MR vergadert zes keer per jaar. De directeur-bestuurder is de gesprekspartner van de MR. Tevens vergadert de MR twee keer per jaar met het bestuur/de Raad van Toezicht.

Verbonden partijen

Het bestuur houdt regelmatig contact met onderstaande belanghebbenden.

Belanghebbenden	Beknopte omschrijving/doel van de samenwerking of dialoog
<i>Medewerkers</i>	Ontwikkelgesprekken, evaluatiegesprekken, teambijeenkomsten, persoonlijke en organisatieontwikkeling

<i>Ouders</i>	Klassenraad, oudergeleding MR, tevredenheid, veiligheid, jaarfeesten, bijzondere activiteiten
<i>Kindcentrum VSZ</i>	Ontwikkelgesprekken, evaluatiegesprekken, teambijeenkomsten, persoonlijke- en organisatieontwikkeling, doorlopende leer- en ontwikkelingslijnen
<i>CSW Bestevaër vrijeschool</i>	Versterking vrijeschoolonderwijs in Zeeland, realisatie en borging doorlopende leerlijn vrijeschoolonderwijs
<i>Gemeente</i>	Beleidsmatig op het gebied van huisvesting
<i>CPOZ</i>	Coöperatie Primair Onderwijs Zeeland: Samenwerking, overleg, kennisdeling met andere PO-bestuurders (Zeeuws breed)
<i>BOVO</i>	Overleg PO/VO op Walcheren, doorgaande lijnen, warme overdracht

Samenwerkingsverbanden

<i>Samenwerkingsverband Kind op 1</i>	De VSZ maakt deel uit van het algemeen bestuur van het SWV. Doel: Beleidsvormend op het gebied van ondersteuning leerlingen en passend onderwijs.
<i>Opleidingsschool Zuid-West</i>	De VSZ maakt deel uit van het algemeen bestuur van de opleidingsschool. Doel: Mogelijk maken van opleiden in de school.
<i>TEC</i>	De VSZ maakt deel uit van het algemeen bestuur van het TEC Walcheren (Taalexpertisecentrum). Doel: Onderwijs bieden aan nieuwkomers op Walcheren, waardoor ze zo snel mogelijk door kunnen stromen naar een reguliere onderwijsplaats.

Klachtenbehandeling

De VSZ heeft een klachtenregeling, deze is te vinden op de [website](#). Per 1 december 2022 is een nieuwe externe vertrouwenspersoon aangesteld. In 2022 zijn geen meldingen bij de vertrouwenspersoon binnengekomen.

Governance en Code Goed Bestuur

In 2020 is de bestuursstructuur gewijzigd. Tot 29 mei 2020 kende de Stichting de Vrije School Zeeland een vrijwilligersbestuur waarbinnen een functionele scheiding werd aangebracht tussen een uitvoerend bestuur, bestaande uit de directeur en de penningmeester en een toezichthoudend bestuur, bestaande uit de overige leden. Vanaf 29 mei 2020 heeft de stichting een directeur-bestuurder en een Raad van Toezicht, bestuur en toezicht zijn daarmee volgens het two-tier model van elkaar gescheiden. De statuten van de stichting zijn per die datum gewijzigd. De VSZ heeft zich in dit proces laten begeleiden door een extern bureau.

Het bestuur handhaaft de Code Goed Bestuur, er zijn geen punten waarop van de code wordt afgeweken.

Horizontale verantwoording

- Het bestuur vergadert minimaal zes keer per jaar met de **Raad van Toezicht** over belangrijke beleidsvoornemens, personele zaken, financiën, identiteit en kwaliteitszorg. De jaarrekening en de begroting zijn jaarlijks terugkerende vaste onderwerpen.
- Het bestuur vergadert minimaal zes keer per jaar met de **medezeggenschapsraad**, hierin zijn personeel en ouders vertegenwoordigd. Conform de wet op de medezeggenschap worden belangrijke beleidsdocumenten en -voornemens besproken en wordt de MR, indien van toepassing, gevraagd om advies of instemming.
- Het bestuur legt verantwoording af aan de **ouders** door hen te informeren over relevante ontwikkelingen middels het tweewekelijkse Nieuwsbericht. Ouders worden daarnaast enkele malen gedurende het schooljaar uitgenodigd voor ouderavonden. Daar worden de school- en leerontwikkelingen voor het betreffende leerjaar besproken. In de individuele oudergesprekken met de leerkracht (minimaal 2 keer per jaar) komen de resultaten en ontwikkeling van het kind aan de orde.

- Het bestuur, in de hoedanigheid van directeur, belegt wekelijks een teamvergadering met het **personeel**. Deze bijeenkomsten zijn wisselend pedagogisch- en onderwijskundig/beleidsmatig van aard. Personeel wordt in belangrijke beleidsvoornemens en -keuzes altijd ruim voldoende en tijdig betrokken.

1.3 Verslag toezichthoudend orgaan (Raad van Toezicht)

Op basis van de Code Goed Bestuur van de PO-Raad en het reglement van de Raad van Toezicht Vrije School Zeeland legt de Raad van Toezicht jaarlijks verantwoording af. De bevoegdheden, verantwoordelijkheden en taken van de RvT zijn beschreven in artikel 15 van de statuten van de stichting VSZ. We werken met het zogenaamde Two Tier model waarbij de taken van het bestuur en het toezicht gescheiden zijn. We werken met een uitvoerend bestuurder.

De Raad van Toezicht heeft een drietal rollen:

1. Toezichthouder van de Stichting
2. Werkgever van de bestuurder
3. Klankbord voor de bestuurder

Naast het gevraagd en ongevraagd adviseren heeft de Raad van Toezicht formele taken bij het benoemen, ontslaan en belonen van de bestuurder en bij het vaststellen van de financiële stuur- en verantwoordingsdocumenten van de Stichting, waaronder de begroting en de jaarrekening.

Samenstelling Raad van Toezicht ultimo 2022

In het najaar van 2022 heeft M.C.J. den Boer afscheid genomen als lid van de Raad van Toezicht en heeft een sollicitatieprocedure plaatsgevonden. Daarbij is met name gezocht naar onafhankelijke leden die geen banden hebben met de school (als ouder of anderszins) en een bestuurlijke achtergrond met ervaring in PO en Kindcentrum. Die procedure heeft in november 2022 geleid tot de benoeming van mw. L.A. van Houwelingen.

Ultimo 2022 bestond de Raad van Toezicht uit de volgende personen:

Naam	Rol raad van toezicht	Hoofdfunctie/ beroep	Nevenfuncties
C.W.B.M. Wouters	Voorzitter	Voormalig belastingadviseur	Bestuurslid van de Stichting Han Gerlach Studiefonds, Protestantse Stichting Catherina Cultureel.
G.B.V. van Liere	Lid	Ondernemer, directeur Specialistische Zorg Techniek groep	N.v.t.
M. Kaptein	Lid	Docent Rudolf Steiner College	N.v.t.
I.M. Vervloet	Lid	Voormalig docent, coördinator, directeur vrijescholen PO en VO	Zelfstandig ondernemer en coach in het onderwijs; Coördinator Nederlandse Vereniging Languedoc-Roussillon, regio Hérault
M.C.J. den Boer	Lid	Finance & Business Control Professional, JDB Interim Finance & Control	Penningmeester Vereniging van Eigenaars Appartementengebouw Langevele te Middelburg
L.A. van Houwelingen	Lid	Zelfstandig ondernemer in het onderwijs	N.v.t.

De voorzitter, noch de leden van de Raad van Toezicht hebben een vergoeding ontvangen voor hun toezichthoudende werkzaamheden in 2022. De Raad van Toezicht ontvangt jaarlijks een vrijwilligs vergoeding van €900,-

De leden van de Raad van Toezicht werken vanaf 2022 met commissies. In de commissies kunnen de bestuurder en RvT inhoudelijk de diepte in en van gedachten wisselen. De leden zijn ingedeeld in de commissies op basis van expertise.

	C.W.B.M. Wouters	G.B.V. van Liere	I.M. Vervloet	M. Kaptein	M.C.J. den Boer	L.A. van Houwelingen
Auditcommissie	V	V			V	
Onderwijs & Kwaliteit			V	V		
Strategisch Personeelsbeleid & Remuneratie	V	V				
Huisvesting		V				
Kindcentrum					V	

Werkzaamheden Raad van Toezicht 2022

De Raad van Toezicht is in 2022 zes maal bijeengekomen voor een reguliere vergadering met de bestuurder en twee maal als Raad van Toezicht zonder bestuurder. In september 2022 heeft er één vergadering met de MR en bestuurder plaatsgevonden. Dit was als kennismaking met de startende nieuwe MR. Daarnaast heeft er met de Raad van Toezicht in juli 2022 een inspirerende zogenaamde "heidag" plaatsgevonden onder begeleiding van een externe deskundige en in aanwezigheid van de bestuurder.

De belangrijkste gebeurtenissen, onderwerpen en besluiten die in 2022 aan de orde zijn geweest:

- Jaarkalender Raad van Toezicht schooljaar 2022-2023, vastgelegd
- Onderwijs herstel na corona, besprekend
- (Meerjaren)begroting 2022, goedkeurend
- Jaarrekening 2021, goedkeurend
- Kwartaalrapportages 2022, besprekend
- Openstellen vacatures, besprekend
- Functioneringscyclus bestuurder, cyclisch
- Zelfevaluatie RVT, besprekend
- Samenwerking op onderwijskundig gebied met de Christelijke Scholengemeenschap Walcheren t.b.v. versterken vrijeschoolonderwijs in Zeeland, besprekend
- Onderwijskundige ontwikkelingen in de school, besprekend
- Samen met de bestuurder het bepalen van een top-5, als focus vanuit de strategische beleidsdoelen van het schooljaar, besprekend

Hoe ziet het toezichthoudend deel van het bestuur toe op de rechtmatigheid en van de verwerving en van de besteding van de rijksmiddelen?

Binnen het toezichthoudend bestuur is expertise op het gebied van financieel management zeer goed vertegenwoordigd. De voorzitter dhr. W. Wouters heeft met zijn financiële achtergrond meer dan voldoende kennis en ervaring op het gebied van begroting, exploitatie en financieel toezicht. Dhr. G. van Liere heeft als ondernemer en algemeen directeur van zijn onderneming ruime ervaring en kennis voor het aansturen en controleren van een organisatie.

De Raad van Toezicht ziet toe op de rechtmatigheid van de besteding van de rijksmiddelen door de begroting, exploitatie en jaarrekening regulier en in detail te bespreken met de directeur-bestuurder. Het is gebruikelijk dat de directeur-bestuurder proactief melding doet van afwijkingen van de begroting. Daardoor wordt de Raad van Toezicht nooit verrast. Daar waar zaken voor de Raad van Toezicht niet duidelijk zijn, worden vragen gesteld en worden deze in de vergaderingen nader toegelicht.

Als Raad van Toezicht hebben wij vanuit de Code Goed Bestuur primair onderwijs een aantal heldere taken en verantwoordelijkheden. Hier zijn geen afwijkingen in geconstateerd. In dit deel van het verslag geven wij hier een toelichting op.

Op welke manier organiseert de Raad van Toezicht zelfevaluatie?

In het verantwoordingsjaar is de Raad van Toezicht diverse malen met de directeur-bestuurder voor reguliere en ad hoc overleggen bij elkaar gekomen en is vergaderd over de gebruikelijke en wettelijke toezichthoudende taken. Eens per jaar (in 2022 vond dit plaats in december 2022) wordt een evaluatiemoment gepland. De Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder bespreken met elkaar de lijst met punten die voortvloeien vanuit de Code Goed Toezicht. Deze zelf ontworpen lijst wordt eerst individueel ingevuld en daarna met elkaar besproken. Hieruit kwam een groot

aantal zaken naar boven waarvan we met elkaar beoordelen dat deze goed gaan en een aantal punten die we kunnen verbeteren. Deze punten ter verbetering hebben we meegenomen en begin 2023 opgepakt.

Wij zien toe op de betrokkenheid van medezeggenschapsorganen: Is er een MR en wordt met deze alles besproken dat hoort?

Vanwege wisselingen in de samenstelling van de MR is er regelmatig mail contact geweest tussen de Raad van Toezicht en de MR. De Raad van Toezicht heeft zijn zorgen geuit over het belang van het goed functioneren van een MR. Eind 2022 is een volledig nieuwe MR gestart.

Wij zien toe op de maatschappelijke functie: Staan de behoeften van kinderen centraal? Worden de ambities waargemaakt? Is er aandacht voor identiteit? Is er sprake van good governance?

Naast de formele vergaderingen gebruikt de Raad van Toezicht ook meer informele momenten (jaarfeesten, kerstvieringen, schoolbezoekjes, gesprekken met ouders en leerkracht) om gevoel te houden bij de maatschappelijke functie en de cultuur op school.

Wij hebben verantwoordelijkheden met betrekking tot toezicht op instandhouding: Worden alle middelen op een goede manier aan onderwijs besteed? Is de organisatie gezond?

Wij hebben een passende financiële basis die hoort bij een eenpitter. Dit betekent dat benodigde uitgaven kunnen worden gedaan en noodzakelijke ontwikkelingen en groei en krimp kan worden bekostigd. Duidelijk is wel dat de organisatie continu scherpe afwegingen moet maken. Dit is een discussie die de directeur-bestuurder in volle openheid voert met de Raad van Toezicht. Wij zien dat middelen op een juiste wijze aan onderwijs worden besteed.

Wij hebben verantwoordelijkheden met betrekking tot toezicht op het onderwijsbeleid. Worden de leeropbrengsten gehaald? Is er een strategisch plan met ambities, doelen en acties?

Terugkerende punten op de agenda van de Commissie onderwijs en kwaliteit met de directeur-bestuurder waren:

- De resultaten van de extra studiedagen (o.l.v. de Stichting Begeleidingsdienst voor vrijescholen) over 'eigentijds en uitdagend vrijeschoolonderwijs'
- Het 'planmatig werken aan de opbrengsten'
- De voortgang van het verbeteren van de Referentieniveaus en Midden- en Eind opbrengsten
- Het effect van de individuele begeleiding van leraren door de Intern Begeleider op het handelingsgericht werken
- Het doelmatig inzetten van de NPO gelden en het verbeteren van de basisvaardigheden
- De ontwikkeling van de leerlingaantallen
- De zichtbaarheid van de school middels de nieuwe website i.v.m. het werven van leerlingen en de vindbaarheid van de informatieochtenden voor nieuwe ouders
- De voortgang van het versterken van het vrijeschoolonderwijs in Zeeland (samenwerking VSZ en CSW)

Wij hebben verantwoordelijkheden met betrekking tot werkgeverschap:

De Raad van Toezicht stelt de directeur-bestuurder aan en bespreekt met haar regelmatig haar functioneren. De Raad van Toezicht hecht waarde aan het laagdrempelig en openhouden van de communicatie over wederzijdse verwachtingen en resultaten. Tijdens de vergaderingen is hier ruim aandacht aan besteed. De toezichthouders hebben vertrouwen in de wijze waarop de directeur-bestuurder haar rol vervult en zien dit terug in de behaalde resultaten, de contacten met de MR en informele contacten met ouders.

De Commissie Remuneratie heeft vanuit de gesprekscyclus in oktober 2022 vastgesteld dat de bestuurder voldoende functioneert. Om die reden is met terugwerkende kracht een salarisverhoging toegekend. We hebben daarbij het nieuwe advies voor waardering bestuurders PO gevolgd.

De Raad van Toezicht is zich bewust van haar positie bij de ontwikkeling en het opbouwen van de Vrije School Zeeland en wil daar graag haar inbreng hebben en ondersteuning aan verlenen. Daarvoor blijft een vruchtbare samenwerking met de bestuurder noodzakelijk. De Raad van Toezicht is van mening dat de samenwerking met de directeur- bestuurder positief is.

Benoeming van de externe accountant

Na een offerte-ronde is door de Raad van Toezicht bij de benoeming voor de huidige partij Horlings gekozen. Dit vanwege de gunstige prijs en de manier van benadering die past bij de omvang van onze school.

2. Verantwoording van het beleid

In dit hoofdstuk verantwoordt het bestuur het gevoerde beleid op de volgende beleidsterreinen: Onderwijs & kwaliteit, Personeel & professionalisering, Huisvesting & facilitaire zaken, en Financieel beleid. De doelen uit het strategisch beleidsplan en het jaarplan staan centraal. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaat in op het beleid rond risico's en risicobeheersing.

2.1 Onderwijs & kwaliteit

Onderwijskwaliteit

Volgens de inspectie (rapport januari 2020) is het onderwijs op de VSZ van voldoende kwaliteit. De leraren leggen de leerstof helder uit en er is voldoende extra aandacht voor leerlingen die moeite hebben om die uitleg te volgen. De school slaagt erin het bijzondere van het vrijeschoolonderwijs goed voor het voetlicht te brengen. Geestelijke en creatieve vorming en cognitieve ontwikkeling zijn met elkaar in balans. Er heerst een ondersteunende en veilige sfeer op de school. Leraren, leerlingen en ouders krijgen mogelijkheden zich uit te spreken over hoe zij de gang van zaken op school ervaren en er is voldoende ruimte om met suggesties te komen om het onderwijs te verbeteren. Het bestuur kan nu en in de nabije toekomst voldoen aan de financiële verplichtingen om het onderwijs te verzorgen. In oktober 2021 is een herstelonderzoek uitgevoerd door de inspectie om de tekortkomingen uit 2019 (rapport januari 2020) t.a.v. de kwaliteitszorg (KA1) en de verantwoording en dialoog (KA3) te verbeteren. In november schrijft de inspectie daarover in het rapport:

Wat gaat goed?

Het bestuur heeft de tekortkomingen die in oktober 2019 geconstateerd zijn, weggewerkt. Er is een strategisch beleid geformuleerd met een visie en uitgangspunten. Ook heeft het bestuur een stelsel van kwaliteitszorg ingericht om cyclisch te kunnen evalueren of de school minimaal aan de basiskwaliteit voldoet. Het bestuur heeft zowel in het jaarverslag als in de schoolgids nu meer informatie opgenomen over onderwijskundige doelen en resultaten. Hiermee verantwoordt het bestuur zich beter aan alle belanghebbenden.

Wat kan beter?

De eigen ambities voor de komende jaren kunnen meer concreet geformuleerd worden. Hierbij is ook belangrijk om te formuleren wat het effect dient te zijn op de ontwikkeling van de leerlingen. Hoe concreter de doelen geformuleerd zijn, hoe beter geëvalueerd kan worden of de doelen ook behaald zijn. Daarnaast kunnen de diverse beleidsdocumenten meer op elkaar afgestemd worden. Nu is de samenhang niet altijd helder. Ook is het meer beleidsrijk maken van de meerjarenbegroting nog steeds een aandachtspunt. Nu is niet duidelijk of de begroting voldoende is afgestemd op de strategische beleidsdoelen en -keuzes. Tot slot liggen er nog kansen om de dialoog en communicatie met de diverse intern en extern betrokkenen te versterken.

Wat moet beter?

Er zijn geen onderdelen die niet aan de wettelijke eisen voldoen.

Doelen en resultaten

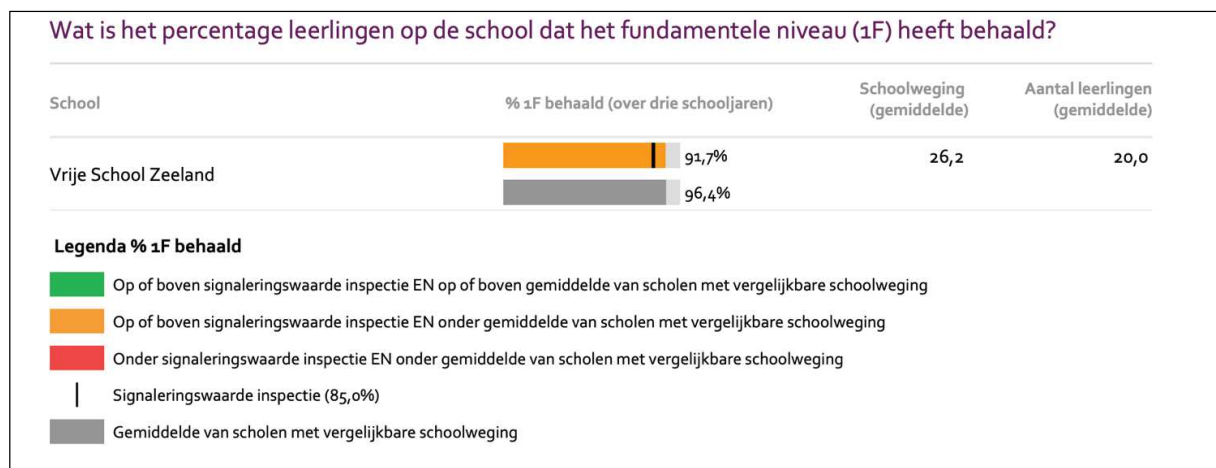
Op de domeinen Kwaliteitszorg, Kwaliteitscultuur, Verantwoording en dialoog heeft het bestuur een aantal doelen gesteld. In het overzicht hieronder is te zien in hoeverre de doelen behaald zijn.

Doel	Doel behaald	Wordt aan gewerkt	Doel niet behaald
Het bestuur heeft beschreven wat het stelsel van kwaliteitszorg binnen de eigen organisatie inhoudt.	X		

De kwaliteitszorg heeft minimaal betrekking op het onderwijsproces, het schoolklimaat en de resultaten van leerlingen.	X		
In het schoolplan/strategisch beleidsplan is beschreven op welke wijze de kwaliteitszorg is ingericht.	X		
Het bestuur heeft zicht op de kwaliteit van het onderwijs en de resultaten, trekt daaruit conclusies, treft zo nodig verbetermaatregelen en voert die uit.	X		
Het bestuur verantwoordt zich op een deugdelijke en inzichtelijke wijze over de bereikte resultaten en eventuele verbetermaatregelen aan RvT, overheid, ouders en andere belanghebbenden.	X		
De Code Goed Bestuur is bekend en RvT en bestuur handelen daar naar.	X		
Er is helderheid over de verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen RvT en bestuur. Het bestuur en RvT hebben een professionaliseringsagenda	X		

Onderwijsresultaten

De onderwijsresultaten, adviezen en doorstroomgegevens zijn te vinden op de [schoolpagina](#) van Scholen op de Kaart. De inspectie kijkt voor de beoordeling naar de gemiddelde scores van de referentieniveaus van de afgelopen 3 jaar. Onderstaande afbeeldingen zijn afkomstig uit de Managementrapportage van Vensters, schooljaar 2021-2022.

De gemiddelde resultaten van het fundamentele niveau (1F) zijn voor de VSZ oranje gekleurd en liggen daarmee op of boven de signaleringswaarde van de inspectie, maar onder het gemiddelde van de scholen met een vergelijkbare schoolweging. In vergelijking met 2021 is het percentage leerlingen dat het fundamentele niveau (1F) behaalt gedaald (van 95,5% naar 91,7%).

Wat is het percentage leerlingen op de school dat het streefniveau (1S/2F) heeft behaald?

School	% 1S/2F behaald (over drie schooljaren)	Schoolweging (gemiddelde)	Aantal leerlingen (gemiddelde)
Vrije School Zeeland	 51,1% 63,6%	26,2	20,0

Legenda % 1S/2F behaald

- Op of boven signaleringswaarde inspectie EN op of boven gemiddelde van scholen met vergelijkbare schoolweging
- Op of boven signaleringswaarde inspectie EN onder gemiddelde van scholen met vergelijkbare schoolweging
- Onder signaleringswaarde inspectie EN onder gemiddelde van scholen met vergelijkbare schoolweging
- Signaleringswaarde inspectie (53,6%)
- Gemiddelde van scholen met vergelijkbare schoolweging

De gemiddelde resultaten van het streefniveau (2F/1S) zijn voor de VSZ rood gekleurd en liggen daarmee onder de signaleringswaarde van de inspectie en onder het gemiddelde van de scholen met een vergelijkbare schoolweging. In vergelijking met 2021 is het percentage leerlingen dat het streefniveau (2F/1S) behaalt gedaald (van 58,1% naar 51,1%).

Analyse resultaten per vakgebied

Wat is het percentage leerlingen op de school dat het fundamentele niveau (1F) heeft behaald uitgesplitst naar schooljaren en naar lezen, taalverzorging en rekenen?

	2018-2019	2020-2021	2021-2022	over drie schooljaren
Taal: onderdeel lezen	95,2% 99,2%	100,0% 98,3%	100,0% 98,5%	98,3% 98,5%
Taal: onderdeel taalverzorging	81,0% 97,7%	93,8% 95,4%	91,3% 97,6%	88,3% 97,0%
Rekenen	95,2% 95,0%	87,5% 92,8%	82,6% 94,1%	88,3% 94,0%
% 1F behaald	90,5% 97,2%	93,8% 95,5%	91,3% 96,8%	91,7% 96,4%
Aantal leerlingen	21	16	23	20,0

Wat is het percentage leerlingen op de school dat het streefniveau (1S/2F) heeft behaald uitgesplitst naar schooljaren en naar lezen, taalverzorging en rekenen?

	2018-2019	2020-2021	2021-2022	over drie schooljaren
Taal: onderdeel lezen	66,7% 82,3%	87,5% 80,1%	78,3% 78,0%	76,7% 80,1%
Taal: onderdeel taalverzorging	33,3% 63,3%	50,0% 61,0%	39,1% 64,4%	40,0% 63,3%
Rekenen	33,3% 50,8%	43,8% 48,0%	34,8% 45,3%	36,7% 48,0%
% 1S/2F behaald	44,4% 65,9%	60,4% 63,1%	50,7% 62,5%	51,1% 63,6%
Aantal leerlingen	21	16	23	20,0

Legenda

- Gemiddelde van de school
- Gemiddelde van scholen met vergelijkbare schoolweging

Conclusie m.b.t. de onderwijsresultaten

We zijn met deze resultaten niet tevreden en hebben daarom voor schooljaar 2022-2023 duidelijke doelen gesteld dat we de onderwijsresultaten zoals hier beschreven tenminste op landelijk gemiddelde willen krijgen. Hiervoor is een verbeterplan ingezet dat gedurende het schooljaar wordt gemonitord en geëvalueerd. Onderdeel van dit verbeterplan zijn twee studiedagen met het team, bekostigd vanuit het algemene scholingsbudget.

Internationalisering

Is er beleid op het thema internationalisering?

Nee

Inspectie

Is er tijdens het verslagjaar een inspectiebezoek geweest?

Nee

Ja

Visitatie

Vond er tijdens het verslagjaar een bestuurlijke visitatie plaats?

Nee

Passend onderwijs

Op 1 augustus 2014 is de wet op het Passend Onderwijs in werking getreden. Onderdeel van deze wet is de zorgplicht. Deze houdt in dat het de verantwoordelijkheid van de school is om een passende onderwijsplaats te bieden aan of te zoeken voor de bij hen aangemelde leerlingen. Passend onderwijs betekent dat we streven naar onderwijs op maat voor alle leerlingen. Dat zal niet in alle gevallen mogelijk zijn. In dergelijke situaties blijft een plaatsing in het SBO of SO mogelijk, in nauw overleg met ouders en het Samenwerkingsverband.

De VSZ staat open voor kinderen die speciale ontwikkelingsvragen hebben, echter binnen de ondersteuningsmogelijkheden die de school heeft. Dit betekent dat een kind binnen een groep op zijn eigen wijze moet kunnen meedoen met de activiteiten, zonder dat de veiligheid en het leerproces van de andere kinderen en/of de leerkracht verstoord mag worden. Op basis van het leerlingaantal krijgt de school van het Samenwerkingsverband Kind op 1 een bedrag om de basisondersteuning mede te kunnen realiseren. Hiermee wordt een gedeelte van de inzet van de intern begeleider bekostigd, het resterende deel van deze inzet komt uit de lumpsum. Voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, kan de school een arrangement aanvragen bij het Samenwerkingsverband. Er zijn dan extra mensen (bijvoorbeeld een ambulante begeleider) en middelen beschikbaar om zo'n leerling individueel te kunnen begeleiden. Uit deze middelen is in 2022 onder andere 0,2 fte aan lerarenondersteuning bekostigd.

De VSZ streeft ernaar de expertise van leerkrachten op het gebied van passend onderwijs te onderhouden en te vergroten. Een deel van het scholingsbudget van 2022 is besteed aan studiedagen over leerlingen met gedragsproblematiek en handelingsgericht werken (HGW). Het andere deel is ingezet aan scholing m.b.t. het verbeteren van de opbrengsten (zie hierboven).

Inzet NPO middelen en subsidies t.b.v. passend onderwijs

In augustus 2022 is 2,5 fte extra personeel aangetrokken in de vorm van leraarondersteuners en onderwijsassistenten die werkzaam zijn ter ondersteuning van de leerkrachten in en buiten de klas. De NPO middelen en de subsidie 'Extra handen in de klas' maken dit mogelijk. Een van de ondersteuners heeft een specifiek aandachtsgebied, namelijk de meer- en hoogbegaafde leerlingen. Hiermee werkt de VSZ heel specifiek aan het gestelde doel: *"De doelgroep meer- en hoogbegaafden is in beeld en is er een passend aanbod voor deze leerlingen (individueel/in groepen)."*

Sociale veiligheid

De directeur en de intern begeleider zijn samen verantwoordelijk voor het veiligheidsbeleid. Dit wordt jaarlijks geëvalueerd, bijgesteld en met instemming van de MR opnieuw vastgesteld. Jaarlijks wordt aan de klassen 4 t/m 6 een vragenlijst m.b.t. tevredenheid voorgelegd, waarin ook vragen zijn opgenomen die voldoen aan de veiligheidsmonitor. De resultaten daarvan worden doorgeleverd aan de inspectie. De evaluatie van de veiligheidsmonitor, besproken door de IB met de leerkrachten en het team, is onderdeel van de evaluatie van het veiligheidsbeleid.

Jaarlijks ontvangt de directeur-bestuurder een rapportage van de vertrouwenspersoon. Indien noodzakelijk worden aanbevelingen verwerkt in het veiligheidsbeleid. Eens in de twee jaar wordt de Quickscan afgenomen onder alle medewerkers, deze meet de psychosociale arbeidsbelasting (PSA) van het team. Deze resultaten worden teruggekoppeld naar het team en zijn ook onderdeel van de evaluatie van het veiligheidsbeleid.

2.2 Personeel & professionalisering

Strategisch personeelsbeleid

De VSZ streeft ernaar dat alle personeelsleden bevoegd, bekwaam en duurzaam inzetbaar zijn. Alle medewerkers beschikken daarom over een passend diploma of behalen die binnen de wettelijke termijn die daarvoor staat. Daarnaast vraagt de school van alle personeelsleden dat zij bekend zijn met en werken vanuit de antroposofische grondslag van de school, dan wel dat zij bereid zijn zich daarin (bij) te scholen. In de ontwikkelgesprekken met de leidinggevende is ruimte om in te gaan op de persoonlijke ontwikkeling en specifieke wensen van alle medewerkers om zo tot een (meer) levensfasebewust personeelsbeleid te komen dat zich richt op duurzame inzetbaarheid van het personeel.

Kenmerkend voor de VSZ is het vrijeschoolonderwijs dat iedere dag opnieuw vormgegeven wordt door de leerkrachten, in samenwerking met de kinderen (zie *periodeonderwijs*, pagina 3). Dit vraagt om voortdurende scholing en structurele verdieping in de achtergronden van het vrijeschoolonderwijs en het bijbehorend pedagogisch-didactisch handelen. In de ontwikkelgesprekken met de leidinggevende komt dit pedagogisch-didactisch handelen aan de orde, waarbij specifiek ingegaan wordt op de basiseisen, persoonlijke ontwikkeling, verbinding met de vrijeschool-achtergronden en de eigen bijdrage aan de (vrije)schoolontwikkeling.

Voor de kwaliteit van de school is het van belang dat medewerkers, naast pedagogisch-didactische kwaliteiten, beschikken over een juiste beroepshouding. In een professionele organisatie werken mensen met elkaar samen op basis van duidelijke afspraken en vanuit een onderzoekende, reflectieve en lerende houding. Het belang van leren, ontwikkelen en samenwerken wordt zichtbaar in de studiedagen voor het schoolteam die gedurende het schooljaar worden ingeroosterd en het wekelijkse overlegmoment.

Doelen en resultaten

Vanuit bovenstaand kader zijn de volgende doelen gesteld:

Doel	Doel behaald	Wordt aan gewerkt	Doel niet behaald
De school heeft een gezond werkklimaat, er wordt actief beleid gevoerd om langdurig ziekteverzuim terug te dringen en te voorkomen.		X	
De school heeft een inwerktraject voor nieuwe medewerkers.		X	
Iedere medewerker voert jaarlijks tenminste één ontwikkelgesprek met de leidinggevende.	X		
Afspraken over de gesprekscyclus zijn vastgelegd en bij alle medewerkers bekend.	X		
Het formatiebeleidsplan wordt jaarlijks geactualiseerd.	X		
Er zijn lesbezoeken, medewerkers krijgen systematisch feedback op hun handelen.	X		

Taken, verantwoordelijkheden, communicatielijnen en wijze van besluitvorming zijn helder.	X		
Het scholingsbeleid is afgestemd op individuele en gezamenlijke doelen en opgesteld vanuit de visie zoals beschreven in het Schoolplan.	X		
Voor de zomervakantie worden met iedere individuele medewerker schriftelijke afspraken gemaakt m.b.t. taakbeleid en professionalisering	X		
De afspraken m.b.t. het werkverdelingsbeleid worden jaarlijks geëvalueerd met de personeelsgeleding van de MR.		X	

Uitkeringen na ontslag

Het beleid van het bestuur richt zich op het voorkomen van ontslag van medewerkers. Indien ontslag onverhoopt toch aan de orde is, zal het bestuur het betreffende personeelslid op een adequate, juridisch juiste en financieel verantwoorde manier ondersteunen in het vinden van een andere betrekking. Hierbij kan worden gedacht aan het aanbieden van een loopbaan- of begeleidingstraject, waarbij een nieuwe werkring buiten het onderwijs wordt gevonden. In 2022 is een medewerker na einde wachttijd WIA met een vaststellingsovereenkomst (waaronder een transitievergoeding) uit dienst gegaan. Deze medewerker ontvangt een WIA-uitkering.

Banenafpraak

In het kader van de banenafpraak heeft de VSZ een administratief medewerker in dienst voor 0,5 fte. Deze medewerker ontvangt tevens een (gedeeltelijke) WIA uitkering.

Aanpak werkdruk

Proces: In het voorjaar van 2019 zijn er gesprekken gevoerd met het team over de besteding van de werkdrukmiddelen. Er is toen besloten te investeren in extra personeel in de vorm van leraarondersteuners. Het team, alsmede het toenmalige bestuur, was zich ervan bewust dat het hiermee een langdurige verplichting op zich zou nemen en dat er in de komende jaren geen ruimte zou zijn om andere keuzes te maken. De PMR heeft daar mee ingestemd.

Besteding middelen: In het jaar 2022 was een totaalbedrag van € 52.975 beschikbaar voor verlichting van de werkdruk. Daar is ruim 0,85 fte aan onderwijsassistentie (leraarondersteuning) voor ingezet.

Bestedingscategorie	Besteed bedrag	Eventuele toelichting
Personeel	€52.975	
Materieel		
Professionalisering		
Overig		

Budget begeleiding starters en professionalisering schoolleiding

De middelen in dit kader zijn voornamelijk besteed aan de professionalisering van de schoolleiding (directeur-bestuurder). Zij heeft in december 2022 met goed gevolg de opleiding Leidinggevende Integraal Kindcentrum aan Avans+ afgerond.

2.3 Huisvesting & facilitaire zaken

Doelen en resultaten

In de periode van zomer 2018 tot winter 2020 hebben er op het gebied van huisvesting en facilitaire zaken ingrijpende ontwikkelingen plaatsgevonden. Er is aan- en nieuwbouw gerealiseerd en het schoolplein is opnieuw ingericht. De financiële afwikkelingen van met name de verbouwing waren van invloed op de financiële situatie in het jaar 2020. Aan het einde van dat jaar is nagenoeg alles afgewikkeld.

Eind 2020 is op basis van de nieuwe situatie en de urgentie van het door de coronacrisis ontstane vraagstuk ventilatie in schoolgebouwen een nieuw meerjaren onderhoudsplan (MJOP) opgesteld. Daardoor is de dotatie voorziening groot onderhoud in de begroting voor 2021 bijna verdubbeld ten opzichte van de voorgaande jaren.

Toekomstige ontwikkelingen & duurzaamheid

In 2022 zijn verschillende investeringen in het gebouw gedaan. In alle lokalen zijn, conform de landelijke verplichtingen, CO2 meters aanwezig. De cv ketels zijn vervangen en in twee lokalen zijn kozijnen vervangen en plafonds geïsoleerd, rekening houdend met de nieuwe eisen van ventilatie. De isolatie van de plafonds heeft tevens een geluiddempende functie, waardoor het binnenklimaat ook op dat gebied verbeterd is. In 2023 wordt in deze lokalen nog een mechanisch luchtcirculatie systeem aangebracht. Voor de aanpassing van zes lokalen, zoals hierboven beschreven, heeft de school de SUVIS regeling aangevraagd en ook toegekend gekregen. De gemeente stelt echter geen middelen beschikbaar voor de cofinanciering van de 70% van het totaalbudget. De VSZ beziet daarom in 2023 welke consequenties dit heeft voor de aanpassing van de overige vier lokalen.

Vooralsnog is de MOP (2023-2033) aangepast n.a.v. de recente werkzaamheden, er heeft nog geen aanpassing plaatsgevonden naar de nieuwe werkwijze voor de voorziening groot onderhoud zoals die is voorgesteld voor het PO.

2.4 Financieel beleid

De VSZ voert een solide financieel beleid, waarbij de middelen besteed worden aan het doel waar ze voor bedoeld zijn: onderwijs. De inspectie beoordeelt het financieel beheer als 'voldoende', omdat zowel de financiële continuïteit als de rechtmatigheid in orde zijn. De school verzorgt een breed onderwijsaanbod dat voor een klein deel wordt bekostigd uit een ouderbijdrage. Deze ouderbijdrage is vrijwillig. Uit de ouderbijdrage worden activiteiten/lessen en materialen bekostigd die voor alle leerlingen beschikbaar zijn. Dit zijn activiteiten of materialen die de meerwaarde van het vrijeschoolonderwijs laten zien. Het niet betalen van ouderbijdrage heeft, conform de nieuwe wetgeving uit 2021, geen gevolgen voor individuele leerlingen in het onderwijsaanbod. Jaarlijks wordt een richtbedrag per leerling vastgesteld, de hoogte van dit bedrag en de bestedingsdoelen komt het bestuur overeen met de oudergeleding van de medezeggenschapsraad.

De VSZ heeft de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in extra personele middelen in de vorm van het inzetten van onderwijsassistenten en -ondersteuners. Ook heeft er nieuw- en verbouw plaatsgevonden en is een directeur-bestuurder aangesteld die conform de geldende CAO (bestuurders PO) is ingeschaald. Deze maatregelen hebben in 2020 een begrotingstekort opgeleverd. In verband met de coronacrisis zijn voor de schooljaren 21/22 en 22/23 extra middelen beschikbaar gesteld om in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs te werken aan herstel en verbetering van het onderwijs. In januari 2023 is de vereenvoudiging bekostiging voor het PO ingegaan. Hiermee is in de begroting voor 2022 rekening gehouden door vanaf augustus maandelijks een bedrag van €-11.443 op te nemen als correctie vereenvoudiging bekostiging. De vereenvoudiging bekostiging heeft echter meer financiële consequenties voor de VSZ, omdat het verschil in bekostiging tussen jonge en oudere kinderen wegvalt en de VSZ een piramidevormige leerlingenpopulatie heeft. Daarnaast wordt geen rekening meer gehouden met de GGL, terwijl de VSZ een gemiddeld hogere leeftijd van medewerkers kent.

Treasury

De stichting heeft een treasurystatuut, herzien in 2017 en opnieuw vastgesteld in december 2019. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders de instelling voor onderwijs haar financierings- en beleggingsbeleid dienen in te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed. Het beleid is niet gewijzigd ten opzichte van 2017. De stichting heeft een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd, conform de Regeling Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

De stichting heeft een rekening courant en een bedrijfspaarrekening. In 2017 is een lening aangegaan bij de Rabobank ten behoeve van de verbouwing/uitbreiding aan/van het pand. De lening heeft een looptijd van tien jaar.

De grond en het bedrijfspand aan de Willem Arondeusstraat 59 te Middelburg gelden als onderpand voor de hypothecaire lening. Het rentepercentage bedraagt 3,6% en staat voor tien jaar vast.

Alle rekeningen zijn ondergebracht bij de Rabobank.

Allocatie van de middelen

Omdat de VSZ een eenpitter is, is allocatie van middelen niet van toepassing.

Onderwijsachterstanden: Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

De VSZ ondersteunt het beleid van de gemeente om elk kind een succesvolle schoolloopbaan te geven. Het doel van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is het aanpakken van taal- en ontwikkelingsachterstanden bij kinderen van tweeënehalf tot zes jaar. De VSZ komt niet in aanmerking voor de extra gelden (OAB) maar werkt wel nauw samen met de peutergroep van het bijbehorende Kindcentrum VSZ, waar VVE aangeboden wordt. Een van de kleuterleidsters van de VSZ heeft de VVE-scholing met de peuterleidsters mee gevolgd en kan de begeleiding desgewenst voortzetten in de kleutergroepen.

NPO gelden

Op basis van de gemaakte schoolscan is gekozen voor een aantal interventies. Uitgangspunt voor de VSZ bij alle inzet van de middelen is te werken aan **gezondmakend vrijeschoolonderwijs voor kinderen en medewerkers**. Dat resulteert in 2022 in:

- De inzet van een onderwijsassistent en leraarondersteuners (2,5 fte) voor extra hulp in de klas, aan (groepjes) kinderen en het toezicht houden op klassen in de pauze;
- De inzet van een leerkracht boventallig (0,2 fte) om uitval door ziekte te kunnen opvangen;
- Vervanging bij studie en/of compensatieverlof i.v.m. studiedagen (\pm 25 dagen per jaar, PNIL);
- Scholing vrijeschoolpedagogie voor een zestal medewerkers (kosten €21.000);
- De inzet van een externe ICT-coördinator om de ICT-ontwikkeling te kunnen borgen (0,1 fte, PNIL)

De inzet van personeel niet in loondienst (PNIL) in het kader van de NPO middelen bedraagt uiteindelijk in 2022 minder dan 1% en wordt om die reden hier niet nader gespecificeerd.

Betrekken van medewerkers, ouders en MR

Er is in samenspraak met alle medewerkers een schoolscan gemaakt, waarbij breed gekeken is naar de leerlingen en de school en naar de gevolgen die de schoolsluitingen in het voorjaar van 2020 en de winter van 2021 hebben gehad op de leerlingen en het onderwijs. Alle ouders zijn bevraagd middels een enquête en de opbrengst daarvan is gelegd naast de interne bevindingen. De MR is gedurende dit hele proces betrokken door hen te informeren en te bevragen. De MR heeft dan ook uiteindelijk ingestemd met de inzet zoals hierboven beschreven.

	Welke middelen zijn op schoolniveau ingezet voor welke soort interventie	
A	Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij de spijkere	
B	Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkere	
C	Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen	€ 633
D	Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen	
E	(Extra) inzet van personeel en ondersteuning	€ 76.839
F	Faciliteiten en randvoorwaarden: Activiteiten die randvoorwaardelijk/ ondersteunend zijn voor interventies (A-E), ouderbetrokkenheid en digitale technologie	€ 8.971
G	Overig: uitsluitend bedoeld voor dotaties aan voorzieningen voor transitievergoedingen, de voorziening verrekening uitkeringskosten en/of dotatie aan een bestemmingsreserve NPO	
	Totaal van de bestede NPO middelen in 2022	€ 86.443

Investerings en financieringsbeleid

De stichting heeft als uitgangspunt dat de investeringen waarvoor geen bijdrage van derden wordt ontvangen, met eigen middelen worden gefinancierd. Gezien de liquide positie van de stichting is er op dit moment geen aanleiding voor het aantrekken van vreemd vermogen. De investeringen van 2022 zijn dan ook met de eigen middelen gefinancierd.

Uit de meerjarenbalans zoals opgenomen in de continuïteitsparagraaf blijkt dat de omvang van de liquide middelen de komende jaren van voldoende omvang blijft om de exploitatielasten, de geplande investeringen en het geplande groot onderhoud te dekken. Dit betekent dat ook de komende jaren geen externe financiering nodig is.

2.5 Risico's en risicobeheersing

B1. Intern risicobeheersingssysteem

Een groot deel van de financiële processen is belegd bij een externe deskundige partij (Dyade). Op basis van de ontvangen kwartaalrapportages wordt de financiële voortgang in relatie tot de opgestelde begroting (zowel kosten als baten) bewaakt.

Daarnaast is er sprake van regelmatige evaluatie van de realisatie van de beleidsplannen, dit vindt plaats op schoolniveau en staat altijd op de agenda van de vergaderingen van bestuur met RvT. De bezoeken van de onderwijsinspectie spelen hierbij ook een rol. De basis voor het interne risicobeheersingssysteem is hiermee gelegd.

B2. Belangrijkste risico's, onzekerheden en interne beheersingsmaatregelen

Lerarentekort (Strategie, operationeel)	Op de VSZ is sprake van een acuut lerarentekort wanneer een vaste medewerker ziek wordt, vervanging is nauwelijks te vinden. De coronacrisis heeft dit nog eens extra aan het licht gebracht. De meeste vervangingskosten worden vergoed door het Vervangingsfonds, de school heeft ook in 2022 noodgedwongen gebruik gemaakt van een ZZP'ers, hetgeen financieel ongunstig is omdat deze kosten niet worden vergoed door het Vervangingsfonds.
Werkdruk (Strategie, operationeel)	Het lerarentekort, in combinatie met de toegenomen hoeveelheid administratieve werkzaamheden die moeten worden uitgevoerd om verantwoording af te kunnen leggen en de toenemende vraag naar passend onderwijs, leiden tot een steeds zwaardere werkdruk. Medewerkers raken overbelast, komen ziek thuis te zitten en dit levert dan weer extra werk(druk) op voor de overige collega's.
Ziekteverzuim (Strategie, operationeel)	Het ziekteverzuim op de VSZ is al jaren hoger dan het landelijk gemiddelde. Er wordt een actief beleid gevoerd dat gericht is op de daling hiervan. Naast financiële consequenties zijn er mogelijk gevolgen voor het verlies van kwaliteit van het onderwijs en de werkdrukbeleving van medewerkers.
Financiering (Financiële positie)	Al jaren blijkt de financiering vanuit de overheid ontoereikend. Dit wordt onder andere zichtbaar in steeds groter wordende klassen. Deze grote klassen, in combinatie met de opdracht om alle kinderen passend onderwijs te bieden, leidt ook tot een toename van de eerdergenoemde werkdruk. De inzet van NPO-middelen kan, wanneer deze middelen structureel worden, een positieve bijdrage leveren aan de financiële positie van de VSZ.
Vrijeschoolonderwijs (Strategie)	Een van de krachten van het vrijeschoolonderwijs is de dynamiek tussen verbondenheid en eigenheid, gebaseerd op een duidelijke pedagogische visie. Dat blijkt steeds meer ouders en leerlingen aan te trekken die geen achtergrond in de antroposofie hebben. Een fantastische ontwikkeling, maar wel een ontwikkeling die vraagt om introspectie en de borging en doorontwikkeling van het vrijeschoolonderwijs. Voor de VSZ vraagt dit continue dialoog, reflectie, toetsing en scholing voor de (nieuwe) medewerkers.

Segregatie (Strategie)	Keuzevrijheid is een motor achter de Nederlandse onderwijsontwikkeling maar heeft ook ongewenste gevolgen zoals segregatie in het onderwijs. Ook op de VSZ zien we een populatie van veelal hoogopgeleide 'witte' ouders. Daar ligt een opdracht door in elk geval helder te communiceren dat de vrijeschool er is voor iedereen.
Passend onderwijs (Wet- en regelgeving)	Vanaf de start van de Vrije school Zeeland is het streven geweest elk kind 'te zien' en passend onderwijs te bieden. Het huidige onderwijslandschap, alsmede de wetgeving omtrent passend onderwijs, vraagt van de school om helder en duidelijk aan te geven welke ondersteuning geboden kan worden, waar de grenzen liggen en op welk moment verwezen wordt naar andere onderwijsvormen.

Toekomstige ontwikkelingen

Onderwijs	Verdere profilering, ontwikkeling en borging van sterk vrijeschoolonderwijs in de regio, in samenwerking met het voortgezet vrijeschoolonderwijs in Vlissingen.
Onderzoek	Voor de organisatie zelf (nu) niet van toepassing, uiteraard volgt de organisatie de relevantie ontwikkelingen naar aanleiding van landelijke en mondiale onderzoeken.
Kwaliteitszorg	Vaststellen eigen schooldoelen t.b.v. de referentieniveaus; beter zicht krijgen op en gebruikmaken van beschikbare data, waaronder (tevredenheids)enquêtes; Vensters PO en NCO, inrichten auditbeleid.
Personeel	Blijvend inzetten op gezondmakend onderwijs c.q. een gezondmakende werkomgeving voor alle medewerkers; terugdringen en voorkomen (langdurig) ziekteverzuim.
Huisvesting	Prioriteit bij verbetering binnenklimaat (verwarming en ventilatie), opstellen voorziening groot onderhoud conform nieuwe eisen (vanaf moment van verplichting).
Investeringsplannen	Alle investeringsplannen worden op orde gebracht.
Duurzaamheid	Alle aanpassingen die gedaan worden m.b.t. huisvesting, zie boven, worden getoetst op duurzaamheid.

3. Verantwoording van de financiën

3.1 Analyse van het resultaat

De begroting van 2022 liet een positief resultaat zien van € 27.557. Uiteindelijk resulteert een negatief resultaat van € 7.408; een negatief verschil van € 34.964 met de begroting.

In de navolgende paragraaf treft u een vergelijking aan en een specificatie van de belangrijkste verschillen.

Analyse realisatie 2022 versus begroting 2022 en realisatie 2022 versus realisatie 2021

Onderstaand is de staat van baten en lasten voor het kalenderjaar 2022 opgenomen. De gerealiseerde baten en lasten zijn vergeleken met de begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2022 en gerealiseerde baten en lasten in het kalenderjaar 2021.

	<u>Realisatie 2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>Vershil</u>	<u>Realisatie 2021</u>	<u>Vershil</u>
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	1.509.733	1.380.813	128.920	1.452.003	57.730
Overige overheidsbijdragen	4.481	4.000	481	4.602	-121
Overige baten	89.226	75.000	14.226	98.957	-9.731
Totaal baten	1.603.440	1.459.813	143.627	1.555.562	47.878
Lasten					
Personele lasten	1.312.692	1.180.948	-131.744	1.166.254	-146.438
Afschrijvingen	37.824	38.694	871	47.337	9.513
Huisvestingslasten	108.738	93.626	-15.113	98.525	-10.214
Overige lasten	140.708	113.488	-27.220	114.334	-26.374
Totaal lasten	1.599.962	1.426.756	-173.206	1.426.449	-173.513
Saldo baten en lasten	3.477	33.057	-29.579	129.113	-125.635
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	10	-	10	-	10
Financiële lasten	5.632	5.500	-132	6.223	591
Totaal financiële baten en lasten	-5.622	-5.500	-122	-6.223	601
Totaal resultaat	-2.145	27.557	-29.701	122.890	-125.034

3.1.1 Toelichting op de staat van baten en lasten: Baten

Rijksbijdragen OCenW

De rijksbijdragen bestaan uit de reguliere en de overige subsidies van het ministerie van OCenW en de vergoeding van het samenwerkingsverband. De rijksbijdragen waren in totaal € 128.920 hoger dan begroot.

De reguliere rijksbijdragen waren € 140.000 hoger dan begroot door de aanpassing van de normbedragen. Deze normbedragen zijn in 2022 sterk verhoogd ter dekking van de gestegen loonkosten door de nieuwe cao's. De eerste CAO PO 2022 werd gesloten met aanpassing van de salarisschalen, zodat het primair en voortgezet onderwijs dezelfde salarisschalen hanteren. De tweede CAO PO 2022 werd gesloten met een loonsverhoging van 4,75%. De overige subsidies waren € 12.467 lager dan begroot, wel hoger dan in 2021.

De vergoeding van het samenwerkingsverband was € 2.500 lager dan begroot door terugloop van het leerlingaantal en een lagere vergoeding voor arrangementen dan in 2021.

In totaal waren de rijksbijdragen € 57.730 hoger dan in 2021. Deze toename betreft verhoging van normbedragen zoals hierboven beschreven en de subsidie NPO welke in 2021 pas vanaf schooljaar 2021-2022 is ontvangen.

Daarnaast zijn er in 2021 subsidies ontvangen voor Extra Hulp voor de Klas (EHK) en inhaal- en ondersteuningsprogramma's (IOP), in 2022 is nogmaals een subsidie ontvangen voor EHK. Deze gelden zijn volledig ingezet t/m december 2022.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen zijn subsidies voor onderwijsbegeleiding van de gemeente Middelburg. Deze zijn ongewijzigd ten opzichte van 2021 en begroting.

Overige baten

In de begroting was uitgegaan van te ontvangen ouderbijdragen, inkomsten uit verhuur (PSZ en BSO) en wat kleinere overige baten. De overige baten waren € 14.226 hoger dan begroot.

In 2022 zijn nog niet bestede bedragen van de subsidie Extra hulp in de klas uit 2021 uitgegeven. Daarnaast zijn er minder ouderbijdragen ontvangen dan in 2021 en begroot.

3.1.2 Toelichting op de staat van baten en lasten: Lasten

Personele lasten

De totale personele lasten waren € 131.744 hoger dan begroot. De personele lasten bestaan uit de loonkosten en de overige personele lasten.

In de begroting was uitgegaan van 15,11 fte formatieve inzet. De gerealiseerde formatieve inzet in 2022 was 15,86. De hogere formatieve inzet betrof met name de extra inzet voor de vervanging voor ziekte en ouderschapsverlof. Naast de extra fte inzet zijn in 2022 twee nieuwe cao's afgesloten waardoor de loonkosten hoger waren dan begroot.

De overige personele lasten waren € 23.000 hoger dan begroot. Met name de kosten voor inhuur personeel waren hoger dan begroot door de detachering van de administratief medewerker en inhuur voor vervangingswerkzaamheden (niet vergoed). Daartegenover staat dat er vanuit het Vervangingsfonds en het UWV € 63.000 meer is ontvangen dan begroot.

Ook de kosten voor nascholing waren hoger dan begroot, dit komt door de extra scholingsbijdragen voor de zij-instromers, die gedekt worden door de subsidie zij-instroom.

De totale personele lasten waren € 146.438 hoger dan in 2021. De formatieve inzet was 15,78 FTE in 2021. De salarisverhogingen cf. de nieuwe cao's waren de voornaamste oorzaak voor de toename van de loonkosten, de verhoogde inzet van 0,08 FTE is hierin te verwaarlozen. De overige personele lasten waren in 2022 € 32.150 hoger dan de lasten in 2021. Deze verhoging is vooral veroorzaakt door extra kosten voor schoolbegeleiding en de kosten voor de zij-instromers.

Afschrijvingslasten

In de begroting was uitgegaan van € 16.760 aan investeringen. In totaal is € 19.332 geïnvesteerd.

De grootste investeringen zijn gedaan in vervanging van chromebooks voor leerlingen (ICT). Daarnaast is er een aantal kleinere investeringen gedaan in 3 picknicktafels, CO2 meters, een koffiemachine en een aanvulling op de taalmethode (Staal).

De afschrijvingen waren toch iets lager dan begroot, dit komt vooral doordat in de begroting uitgegaan wordt dat alle investeringen op 1 januari plaatsvinden terwijl de realisatie later in het jaar heeft plaatsgevonden.

De afschrijvingslasten waren € 9.513 lager dan in 2021. Dit betrof met name de afschrijvingslasten ICT.

Huisvestingslasten

De uitgaven voor huisvestingslasten waren € 15.113 hoger dan begroot en € 10.214 hoger dan in 2021.

Voor de kosten voor dagelijks onderhoud waren hoger dan begroot, dit komt door de inhuur van een adviseur voor begeleiding bij het onderhoud, het opstellen van de MJOP en voorbereiding voor en aanvraag voor de subsidie SUVIS (specifieke uitkering ventilatie in scholen).

Ten opzichte van 2021 en de begroting 2022 zijn de energielasten toegenomen onder invloed van de stijgende prijzen.

Daarnaast is in 2022 een extra dotatie van € 8.100 gedaan aan de voorziening onderhoud zodat de voorziening begin 2023 hoog genoeg is om de gepland kosten van 2023 te kunnen dekken.

Overige lasten

De overige lasten bestaan uit administratie- en beheerlasten, lasten inventaris en apparatuur, lasten leer- en hulpmiddelen en overige lasten. De lasten waren in totaal € 27.220 hoger dan begroot en € 26.374 hoger dan in 2021.

De administratie en beheerlasten zijn hoger dan begroot door de indexering van het administratiekantoor, de accountantskosten en de eenmalige uitgaven voor de implementatie van het nieuwe salarispakket VISMA HR.

De uitgaven voor leer- en hulpmiddelen en inventaris en apparatuur waren ongeveer gelijk aan de begroting en de realisatie van 2021.

Bij de overige lasten waren de kosten voor buitenschoolse c.q. bijzondere activiteiten lager dan in 2021. De kosten voor representatie, website en reproductie waren iets hoger dan in 2021 en begroot.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten zijn ongewijzigd ten opzichte van begroting en 2021.

3.2 Financiële positie op balansdatum

Onderstaand is de balans van 31 december 2022 opgenomen. Deze is vergeleken met de balans van 31 december 2021. Na de balans volgt een toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Financiële positie op balansdatum

Activa	31-12-2022	31-12-2021	Passiva	31-12-2022	31-12-2021
Materiële vaste activa	€ 367.081	€ 385.573	Eigen vermogen	€ 441.249	€ 443.394
Vorderingen	€ 32.961	€ 94.963	Voorzieningen	€ 77.029	€ 118.959
Liquide middelen	€ 480.364	€ 398.152	Langlopende schulden	€ 91.352	€ 112.856
			Kortlopende schulden	€ 270.777	€ 203.479
Totaal activa	€ 880.407	€ 878.687		€ 880.407	€ 878.687

3.2.1 Toelichting op de balans: Activa

Materiële vaste activa

In 2022 is voor € 19.332 geïnvesteerd in materiële vaste activa. De grootste investeringen zijn gedaan in chromebooks (ICT). Daarnaast zijn er een aantal kleinere investeringen gedaan in 3 picknicktafels, CO2 meters, een koffiemachine en methode-aanvulling staal.

De totale afschrijvingslasten bedroegen € 37.824. Aangezien de waarde van de investeringen € 18.492 lager was dan de afschrijvingslasten is de waarde van de materiële vaste activa met dit bedrag afgenomen.

Vorderingen

De vorderingen zijn in totaal € 71.578 lager dan op 31 december 2021.

De hoogste vordering was voorgaande jaren de vordering op het ministerie i.v.m. het betaalritme van de personele bekostiging. In de periode augustus-december werd minder dan 5/12 van de jaarsubsidie ontvangen, waardoor er op 31 december sprake was van een vordering. Deze vordering op het ministerie bedroeg vorig jaar € 61.873. Vanaf augustus 2022 is er geen nieuwe vordering opgebouwd vanwege de vereenvoudiging van de bekostiging.

De overige vorderingen zijn ook iets gedaald. Deze zijn regulier en betreffen overlopende posten tussen de jaren.

Aan de vorderingen zijn geen risico's verbonden, waardoor geen voorziening wegens mogelijk oninbaarheid is opgenomen.

Liquide middelen

De omvang van de liquide middelen is met € 82.213 toegenomen. Deze toename is hoger dan het negatieve resultaat van kalenderjaar 2022 € 2.145. Het verschil kan worden verklaard door posten die wel invloed hebben op het resultaat, maar niet op de liquide middelen zoals de afschrijvingen en de dotaties aan de voorziening en door posten die invloed hebben op de liquide middelen zoals bijvoorbeeld investeringen in vaste activa.

In het kasstroomoverzicht (zie jaarrekening) wordt nader ingegaan op de ontwikkeling van de liquide middelen.

3.2.2 Toelichting op de balans: Passiva

Eigen Vermogen

Het negatieve resultaat van € 2.145 is als volgt aan het eigen vermogen toegevoegd:

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve en een drietal bestemmingsreserves.

Er is € 23.088 onttrokken aan de algemene reserve. Deze bedraagt op 31 december 2022 € 296.989.

De bestemmingsreserves bestaan uit een reserve NPO, een reserve nulmeting en een algemene reserve privaat.

Reserve NPO

Net zoals in 2021 zijn in 2022 zijn niet alle ontvangen subsidies NPO besteed. De bestedingstermijn is verlengd van twee naar vier jaar. De bestemmingsreserve NPO is binnen het eigen vermogen opgenomen als een geormeerde reserve ter dekking van de kosten die in schooljaar 2023-2024 en 2024-2025 gemaakt gaan worden.

Er is € 34.587 aan deze reserve toegevoegd. De reserve bedraagt op 31 december 2022 € 63.993.

Reserve nulmeting

Deze bestemmingsreserve is bedoeld ter dekking van de afschrijvingslasten van de materiele vaste activa die bij ingang van de lumpsumfinanciering aanwezig waren. De reserve neemt jaarlijks af met de afschrijvingslast van deze materiele vaste activa. Bij de resultaatverdeling is € 700 onttrokken uit deze reserve. De reserve bedraagt op 31 december 2022 € 401.

Algemene reserve privaat (bestedingsmogelijkheid aangebracht door bestuur)

Deze bestemmingsreserve is bedoeld voor financiering van extra activiteiten en het gebouw en bestemmingen worden na toestemming van de MR/OR in deze reserve privaat ondergebracht. Bij de resultaatverdeling is er € 12.943 aan deze reserve onttrokken. Dit negatieve resultaat komt door de terugloop van de inkomsten vanuit de ouderbijdragen. De reserve bedraagt op 31 december 2022 € 80.867.

Voorzieningen

De stichting beschikt over twee voorzieningen, een jubileumvoorziening en een voorziening groot onderhoud.

De jubileumvoorziening is bedoeld ter dekking van de gratificaties bij een 25- of 40-jarig ambtsjubileum. In 2022 zijn er geen jubileumgratificaties uitbetaald en derhalve is er geen bedrag aan de voorziening onttrokken. In verband met de opbouw van de jaarlijkse rechten is er € 2.612 gedoteerd aan deze voorziening. De voorziening bedraagt op 31 december 2022 € 23.946. De omvang van de voorziening is hoog genoeg om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen.

De onderhoudsvoorziening is bedoeld ter egalisatie van de lasten van het groot onderhoud. Aan de voorziening is op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) € 38.100 toegevoegd. In 2022 is er € 82.642 aan groot onderhoud uitgevoerd en dit bedrag is onttrokken aan de voorziening. De voorziening bedraagt op 31 december 2022 € 53.083.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn in totaal € 67.298 hoger dan op 31 december 2021. Dat de kortlopende schulden per saldo zijn toegenomen kan met name worden verklaard door de vooruitbetaalde subsidie SUVIS door de gemeente

(€ 49.578) en de toename van de nog te betalen posten. Deze laatste zijn posten die begin 2023 zijn voldaan maar vallen nog in het boekjaar 2022. De vooruit betaalde subsidie van de gemeente in het kader van SUVIS zal in 2023 besteed worden.

In 2022 zijn er twee subsidies zij-instroom extra ontvangen.

De belangrijkste schulden op 31 december 2022 zijn de salaris gebonden schulden zoals de nog af te dragen loonheffing en premies, waaronder de pensioenpremie en het nog te betalen vakantiegeld. De afdrachten vinden eind januari 2023 plaats, de uitbetaling van het vakantiegeld in mei 2023.

De salaris-gebonden schulden zijn ongeveer gelijk aan het saldo van 31 december 2021.

3.3 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief (Continuïteit)

Ter inleiding

Eind december 2022 is de begroting voor 2023 goedgekeurd door de RvT. De meerjarenbegroting, waarvan de benaming is gewijzigd in het meerjarenperspectief, is niet goedgekeurd, vanwege het grote negatieve resultaat voor 2024. Daaropvolgend is in maart 2023 het formatieplan bijgesteld en is het perspectief vanaf 2024 opnieuw bekeken. De grootste wijziging t.o.v. het meerjarenperspectief van december 2022 is gelegen in het terugbrengen van de formatie (ondersteunend personeel). Op 13 april 2023 is dit nieuwe meerjarenperspectief, zoals in de volgende paragrafen weergegeven, voorgelegd aan de RvT. Op 3 mei 2023 is deze goedgekeurd door de RvT. Het meerjarenperspectief 2024-2027 is gebaseerd op de hier onder genoemde leerlingaantallen en ontwikkelingen in de formatie.

Ontwikkeling aantal leerlingen

Vanaf 2023 wordt de bekostiging berekend op de teldatum van 1 februari van het jaar daarvoor, in dit geval dus 1 februari 2022. De verwachting voor het jaar daarna is negatief, het leerlingenaantal neemt met 7 leerlingen af naar 201 op 1 februari 2023. Dat betekent in het meerjarenperspectief een negatief resultaat voor 2024. De prognose voor de komende jaren is gebaseerd op het aantal aangemelde leerlingen voor de kleuterklassen (instromers) in de komende 4 jaar, alsmede op het aantal leerlingen dat de komende 4 jaar de school zal verlaten (uitstromers). Tussentijdse in- en uitstroom is in deze prognose niet meegenomen.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Totaal aantal leerlingen	198	208	201	210	221	224

Ontwikkeling formatie

In onderstaand schema is de ontwikkeling van de formatie te zien waarop het meerjarenperspectief is gebaseerd. De afname van 2,67 fte OOP in 2023 komt door het einde dienstverband van 5 medewerkers met een tijdelijk dienstverband (einde NPO).

	01-10-2022	01-08-2023	01-08-2024	01-08-2025	01-08-2026	01-08-2027
Directie	1,00	1,00	1,00	1,0	1,0	1,0
OP	10,34	10,24	10,24	10,24	10,24	10,24
OOP	4,85	2,18	2,05	2,05	2,05	2,05
Totaal	15,89	13,42	13,29	13,29	13,29	13,29

3.3.1 Meerjarenperspectief en toelichting

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Begroting 2023	Perspectief 2024	Perspectief 2025	Perspectief 2026	Perspectief 2027
3.1 Rijksbijdragen	1.380.813	1.531.959	1.499.076	1.370.351	1.407.708	1.460.146	1.478.089
3.2 Subsidies overige	4.000	4.481	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
3.5 Overige baten	75.000	63.213	69.000	69.000	69.000	69.000	69.000
4.1 Personeelslasten	1.180.948	1.322.269	1.331.944	1.203.173	1.221.008	1.234.015	1.243.700
4.2 Afschrijvingen	38.694	37.824	41.926	40.627	35.050	35.022	33.018
4.3 Huisvestingslasten	93.626	100.638	99.626	99.626	97.126	97.126	97.126
4.4 Overige lasten	113.988	141.117	129.368	116.618	111.618	111.618	111.618
6.2 Financiële lasten	5.000	5.222	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Resultaat	27.557	-7.408	-35.788	-21.692	10.905	50.364	60.627

Vereenvoudiging bekostiging

Vanaf 2023 wordt door de vereenvoudiging bekostiging geen rekening meer gehouden met het verschil tussen jonge en oudere leerlingen (4-7 en 8-12). Omdat de VSZ een brede onderbouw heeft (kleuters t/m klas 3) en een smallere bovenbouw (klas 4 t/m 6) is dit ongunstig, voor een jonge leerling ontvangt de school in de oude bekostiging een hoger bedrag. Daarnaast wordt er vanaf 2023 in de bekostiging geen rekening meer gehouden met een hogere GGL (gewogen gemiddelde leeftijd). Ook dit is voor de VSZ ongunstig, omdat de GGL van de school hoger ligt dan het landelijk gemiddelde waarop de basisbekostiging gebaseerd is. Met beide negatieve effecten is in het meerjarenperspectief rekening gehouden. De VSZ ontvangt de komende 3 jaar een compensatie (overgangsbekostiging) die jaarlijks afneemt met 25%. Deze compensatie is als volgt en opgenomen in de rubriek Basisbekostiging:

	2023	2024	2025	2026	2027
Overgangsbekostiging	38.867	24.994	13.070	0	0

Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen nemen af in de komende jaren. De belangrijkste redenen daarvoor zijn het wegvallen van de subsidie Extra Handen in de Klas (EHK), het vervallen van de NPO gelden vanaf augustus 2023 en de correctie vereenvoudiging bekostiging (zie hierboven). Daarnaast is er sprake van een terugloop van het aantal leerlingen op teldatum 1 februari 2023.

Overige baten

De overige baten zullen naar verwachting nagenoeg gelijk blijven, om die reden zijn de bedragen gelijk gehouden aan de begroting voor 2022.

Personele lasten

De personele lasten dalen omdat vier medewerkers die zijn aangetrokken in het kader van de NPO gelden niet meer zijn opgenomen in de formatie vanaf augustus 2023.

Investeringsplanning

De afschrijvingen zijn vanaf 2023 hoger i.v.m. de geplande investeringen.

3.3.2 Meerjarenbalans en toelichting

	Werkelijk		Prognose				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Activa							
Materiële vaste activa	€ 385.573	€ 367.081	€ 354.487	€ 334.560	€ 319.010	€ 302.488	€ 279.470
Totaal vaste activa	€ 385.573	€ 367.081	€ 354.487	€ 334.560	€ 319.010	€ 302.488	€ 279.470
Vorderingen	€ 94.963	€ 32.961	€ 32.961	€ 32.961	€ 32.961	€ 32.961	€ 32.961
Liquide middelen	€ 398.152	€ 480.364	€ 315.288	€ 264.680	€ 298.404	€ 371.332	€ 478.338
Totaal vlottende activa	€ 493.114	€ 513.326	€ 348.250	€ 297.642	€ 331.366	€ 404.294	€ 511.300
Totaal Activa	€ 878.687	€ 880.407	€ 702.737	€ 632.202	€ 650.376	€ 706.782	€ 790.770
Passiva							
Algemene reserve	€ 320.077	€ 296.989	€ 296.201	€ 274.508	€ 285.414	€ 335.779	€ 396.406
Bestemmingsreserves	€ 123.317	€ 144.260	€ 109.260	€ 109.260	€ 109.260	€ 109.260	€ 109.260
Totaal eigen vermogen	€ 443.394	€ 441.249	€ 405.461	€ 383.768	€ 394.674	€ 445.039	€ 505.666
Vorzieningen	€ 118.959	€ 77.029	€ 52.428	€ 25.090	€ 53.862	€ 81.407	€ 110.104
Langlopende schulden	€ 112.856	€ 91.352	€ 69.848	€ 48.344	€ 26.840	€ 5.336	€ -
Kortlopende schulden	€ 203.479	€ 270.777	€ 175.000	€ 175.000	€ 175.000	€ 175.000	€ 175.000
Totaal passiva	€ 878.687	€ 880.407	€ 702.737	€ 632.202	€ 650.376	€ 706.782	€ 790.770

De Meerjarenbalans laat de volgende wijzigingen zien:

- Het totaal vermogen neemt af vanaf 2023 en weer toe vanaf 2026.
- De Materiele vaste activa nemen toe met de geplande investeringen en af met de geplande afschrijvingslast. Omdat deze afschrijvingslast hoger is dan de investeringen neemt de balanspost MVA af.
- De vorderingen zijn reguliere overlopende posten en blijven nagenoeg gelijk.
- De algemene reserve neemt af of toe met het exploitatieresultaat. In 2023 is ervan uitgegaan dat het resultaat volledig onttrokken zal worden aan de reserve NPO.
- Bij de voorzieningen zijn de grootste wijzigingen in de voorziening onderhoud. Deze neemt toe met de jaarlijkse dotatie van € 30.000 euro en af met het geplande onderhoud.
- De kortlopende schulden betreffen de vooruit ontvangen subsidies SUVIS en zij-instroom welke in 2023 besteed zullen worden. Deze lopen daarom flink terug vanaf 2023.
- Sluitpost zijn de liquide middelen.

Ontwikkeling financiële kengetallen

Kengetallen	Werkelijk		Prognose				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Liquiditeit (quick ratio)	2,42	1,90	1,99	1,70	1,89	2,31	2,92
Rentabiliteit	0,08	0,00	-0,02	-0,02	0,01	0,03	0,04
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,64	0,59	0,65	0,65	0,69	0,74	0,78
Weerstandsvermogen	0,29	0,28	0,26	0,27	0,27	0,29	0,33
Normatief publiek eigen vermogen	0,55	0,57					

Meerjarig blijven de kengetallen binnen de signaleringswaarden. Voor de verklaring van de kengetallen zie paragraaf 3.4.

3.4 Financiële Kengetallen

In onderstaande tabel zijn meerdere kengetallen opgenomen. Als er een signaleringswaarde is vastgesteld door de onderwijsinspectie dan staat deze vermeld. Indien bepaalde kengetallen erg afwijken ten opzichte van de signaleringswaarde, kan dit aanleiding zijn tot verder onderzoek naar een financieel risico door de onderwijsinspectie. Een signaleringswaarde is echter geen norm voor de onderwijsinspectie.

Kengetal	2022	2021	Signaleringswaarde onderwijsinspectie
Huisvestingsratio	0,08	0,08	geen
Liquiditeit (current ratio)	1,90	2,42	geen
Liquiditeit (quick ratio)	1,90	2,42	kleiner dan 1,00
Liquiditeit (omvang)	€ 480.364	€ 398.152	> € 100.000
Rentabiliteit	0,00	0,08	afhankelijk van fin. positie
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,59	0,64	kleiner dan 0,30
Solvabiliteit (excl. Voorzieningen)	0,50	0,50	geen
Weerstandsvermogen	0,28	0,29	kleiner dan 0,05
Kapitalisatiefactor	0,39	0,40	geen
Ratio normatief publiek eigen vermogen	0,57	0,55	groter dan 1,00

Verklaring kengetallen

Solvabiliteit 2

Definitie: Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen.

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Liquiditeit

Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Rentabiliteit

Definitie: Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten.

Kapitalisatiefactor

Definitie: De activazijde van de balans minus de materiële vaste activa betreffende gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie hoe rijk een schoolbestuur is, dit om te signaleren of onderwijsorganisaties misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

De onderwijsinspectie heeft de signaleringswaarde voor de kapitalisatiefactoren laten vervallen. In 2015 werd een bovengrens van 35% tot 60% gehanteerd (35% was de bovengrens voor grote besturen, 60% voor kleine besturen).

De stichting behoort tot de kleine besturen.

Weerstandsvermogen

Definitie: Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Er zijn meerdere definities van het weerstandsvermogen. In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt.

Het weerstandsvermogen geeft derhalve aan of het vermogen hoog genoeg is om niet-voorziene, tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen. Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning- en controlcyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het

opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandvermogen hebben of opbouwen.

Huisvestingsratio

Definitie: De som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen gedeeld door de som van de totale lasten (inclusief de financiële lasten).

Het kengetal huisvestingsratio geeft de verhouding aan tussen de huisvestingslasten en de totale lasten.

Ratio normatief publiek eigen vermogen

Het verhoudingsgetal tussen publiek en normatief publiek eigen vermogen. Een getal boven de 1 duidt op mogelijk bovenmatig eigen vermogen. Het normatief eigen vermogen is het vermogen dat redelijkerwijs nodig is om bezittingen te financieren en risico's op te vangen.

Definitie: Het publiek eigen vermogen gedeeld door het normatief eigen vermogen (de som van de helft van de aanschafwaarde gebouwen vermenigvuldigd met de bouwkostenindex, de resterende boekwaarde materiële vaste activa en de totale baten vermenigvuldigd met de omvangafhankelijke rekenfactor met als minimum een normatief publiek eigen vermogen van € 300.000).

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Aanschafwaarde gebouwen	335.986	333.820
Meeneemwaarde gebouwen 0,5 x Aanschafwaarde gebouw en x bouw kostenindex: 1,27	213.351	211.976
Boekwaarde resterende MVA	118.369	123.038
Totaal baten (incl. fin. baten)	1.603.449	1.555.562
Baten x omvangafhankelijke rekenfactor	-	-
Vaste risicobuffer van toepassing indien totale baten van Stichting kleiner dan 3 mln.	300.000	300.000
Normatief publiek eigen vermogen	631.720	635.014
Publiek eigen vermogen	360.382	349.583
Kengetal norm. publiek eigen vermogen:	0,57	0,55

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde groter dan 1 (het publiek eigen vermogen is groter dan het normatief eigen vermogen).

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2022

En vergelijkende cijfers 2021. - na verwerking resultaatbestemming -

	<u>31-12-2022</u>		<u>31-12-2021</u>	
	€	€	€	€
1	ACTIVA			
1.1	Vaste Activa			
1.1.2	Materiële vaste activa	367.081	385.573	
	<i>Totaal vaste activa</i>	367.081	385.573	
1.2	Vlottende Activa			
1.2.2	Vorderingen	32.961	94.963	
1.2.4	Liquide middelen	480.364	398.152	
	<i>Totaal vlottende Activa</i>	513.326	493.114	
	TOTAAL ACTIVA	880.407	878.687	
2	PASSIVA			
2.1	Eigen vermogen	441.249	443.393	
2.2	Voorzieningen	77.029	118.959	
2.3	Langlopende schulden	91.352	112.856	
2.4	Kortlopende schulden	270.777	203.479	
	TOTAAL PASSIVA	880.407	878.687	

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022
 En vergelijkende cijfers 2021

	2022		Begroting 2022		2021	
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	1.509.733		1.380.813		1.452.003	
3.2 Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden	4.481		4.000		4.602	
3.5 Overige baten	89.226		75.000		98.957	
<i>Totaal Baten</i>		<u>1.603.440</u>		<u>1.459.813</u>		<u>1.555.562</u>
4 Lasten						
4.1 Personeelslasten	1.312.692		1.180.948		1.166.254	
4.2 Afschrijvingen	37.824		38.694		47.337	
4.3 Huisvestingslasten	108.738		93.626		98.525	
4.4 Overige lasten	140.708		113.488		114.334	
<i>Totaal lasten</i>		<u>1.599.962</u>		<u>1.426.756</u>		<u>1.426.449</u>
<i>Saldo baten en lasten</i>		<u>3.477</u>		<u>33.057</u>		<u>129.113</u>
6 Financiële baten en lasten						
6.1 Financiële baten	10		-		-	
6.2 Financiële lasten	5.632		5.500		6.223	
<i>Saldo financiële baten en lasten</i>		<u>-5.622</u>		<u>-5.500</u>		<u>-6.223</u>
Totaal resultaat		<u><u>-2.145</u></u>		<u><u>27.557</u></u>		<u><u>122.890</u></u>

Bestemming van het resultaat

De bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten.

KASSTROOMOVERZICHT 2022
En vergelijkende cijfers 2021

	Ref.	2022		2021	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering (saldo baten en lasten)			3.477		129.113
<i>Aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>					
Afschrijvingen	-/- 4.2		37.824		47.337
Mutaties voorzieningen	2.2		-41.930		32.854
<i>Totaal van aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat</i>			-4.106		80.191
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>					
Vorderingen	1.2.2 (excl. 1.2.2.14)		62.001		-19.660
Kortlopende schulden	2.4 (excl. 2.4.18)		67.298		35.188
<i>Totaal van aanpassingen in werkkapitaal</i>			129.300		15.528
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			128.670		224.831
Ontvangen interest	6.1.1 & 1.2.2.14		10		10
Betaalde interest	6.2.1 & 2.4.18		-5.632		-6.223
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			123.049		218.619
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen in materiële vaste activa	1.1.2		-19.332		-13.755
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-19.332		-13.755
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden	2.3		-21.504		-21.504
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-21.504		-21.504
Kasstroom uit overige balansmutaties					
Mutatie liquide middelen	1.2.4		82.213		183.360

Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:

	2022		2021	
	€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1		398.152		214.792
Mutatie boekjaar liquide middelen		82.213		183.360
Stand liquide middelen per 31-12		480.364		398.152

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in gehele euro's.

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Kernactiviteiten

Het verzorgen van (openbaar) primair onderwijs binnen de kaders gesteld door de Wet op het Primair Onderwijs

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW bereikte inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Grondslagen Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven.

Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
<i>Gebouwen en installaties</i>			
Permanent	480	2,50%	N.v.t.
Semi-permanent	240	5,00%	N.v.t.
Noodlokalen	120	10,00%	N.v.t.
Verwarming	180	6,67%	N.v.t.
Alarm	120	10,00%	N.v.t.
Liften	180	6,67%	N.v.t.
<i>Terreinen</i>			
Terreininventaris	180	6,67%	N.v.t.
<i>Kantoormeubilair en inventaris</i>			
Bureau's	240	5,00%	500
Stoelen	120	10,00%	500
Kasten	240	5,00%	500
<i>Huishoudelijke apparatuur</i>			
Schoonmaakapparatuur	60	20,00%	500
<i>Schoolmeubilair en inventaris</i>			
Docentensets	240	5,00%	500
Leerlingensets	180	6,67%	500
Schoolborden	240	5,00%	500
Garderobe	240	5,00%	500
<i>Onderwijskundige apparatuur</i>			
Kopieerapparatuur	60	20,00%	500
Audio-/videoinstallatie	60	20,00%	500
Projectiemiddelen	60	20,00%	500
<i>ICT</i>			
Servers	48	25,00%	500
Netwerk	120	10,00%	500
Computers	36	33,33%	500
Printers	48	25,00%	500
Telefooncentrale	120	10,00%	500
<i>Leermiddelen</i>			
Methodes	96	12,50%	500
Spel- en sportmateriaal	96	12,50%	500

Gebouwen

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Terreinen

Terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan 12 maanden. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting en zijn direct opeisbaar. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserve(s). Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving			EUR	
Nulmeting	Doel	Afschrijvingslasten		
	Beperkingen	Nulmeting		
	Saldo		€	401
Privaat	Doel	Financiering extra activiteiten en gebouw		
	Beperkingen	Bestemmingen na toestemming MR/OR		
	Saldo		€	80.867
NPO	Doel	Inzet middelen NPO		
	Beperkingen	Geen beperkingen		
	Saldo		€	62.993

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, *tenzij anders vermeld*.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Indien een voorziening gewaardeerd wordt tegen contante waarde wordt gerekend met een rekenrente. Deze rekenrente wordt als volgt bepaald:
 Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) -/- Inflatie (bron: CBS).
 Bij een negatieve uitkomst van de rekenrente zal deze op nul worden gesteld.

Voor 2022 wordt er gerekend met een rekenrente van 0,00%. Waarbij de waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 2,00%, en de uitgangswaarde voor de inflatie 13,80% is.

Jubileumuitkeringen

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt. Als de kosten uitgaan boven de boekwaarde van de voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Bij de bepaling voor de voorziening groot onderhoud ultimo 2022 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen gemortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen Staat van Baten en Lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de algemene reserve en aan de bestemde reserves die door het bestuur zijn bepaald.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies m.b.t. investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Stichting heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Pensioenregeling

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen.

De instelling is volgens de CAO aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2022 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2022: 110,90%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Waardeveranderingen financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde

Waardeveranderingen van de volgende financiële instrumenten worden rechtstreeks verwerkt in de staat van baten en lasten:

- Financiële activa en verplichtingen die onderdeel zijn van de handelsportefeuille;
- Afgeleide financiële instrumenten (derivaten) met een beursgenoteerde onderliggende waarde;
- Gekochte leningen, obligaties (tenzij aangehouden tot einde looptijd) en aangehouden eigen-vermogensinstrumenten die beursgenoteerd zijn.

Waardeverminderingen van financiële instrumenten die op reële waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de staat van baten en lasten. Voor gerealiseerde waardevermeerderingen van financiële instrumenten die op reële waarde worden gewaardeerd met verwerking van de waardevermeerderingen rechtstreeks in het eigen vermogen, dient het cumulatieve resultaat dat voorheen in het eigen vermogen was opgenomen, te worden verwerkt in de staat van baten en lasten op het moment dat de desbetreffende effecten niet langer in de balans worden verwerkt.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Operationele activiteiten

Onder de operationele activiteiten is het saldo van de baten en lasten opgenomen welke in het verslagjaar gerealiseerd zijn. Het saldo van de baten en lasten wordt gecorrigeerd met de lasten door afschrijvingen, dotatie en vrijval van voorzieningen. Het saldo van de baten en lasten wordt tevens gecorrigeerd met de fluctuaties van kortlopende vorderingen en schulden gedurende het verslagjaar. Ontvangsten en uitgaven uit rente gedurende het verslagjaar zijn ook opgenomen onder de operationele activiteiten.

Investeringsactiviteiten

Uitgaven en inkomsten welke voortvloeien uit het respectievelijk aankopen en verkopen van duurzame middelen.

Financieringsactiviteiten

Inkomsten en uitgaven welke voortvloeien uit het respectievelijk aangaan of aflossen van leningen.

Kredietrisico

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal voldoen aan het treasurybeleid.

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1 Activa

1.1 Vaste Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	1.1.2.1 Gebouwen	1.1.2.2 Terreinen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa
	€	€	€	€	€
Stand per 01-01-2022					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	333.820	-	368.857	29.702	732.379
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	71.285	-	255.259	20.262	346.805
Materiële vaste activa per 01-01-2022	262.536	-	113.598	9.440	385.573
Verloop gedurende 2022					
Investerings	2.166	1.830	14.838	498	19.332
Desinvesteringen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	15.989	85	19.666	2.084	37.824
Mutatie gedurende 2022	-13.823	1.744	-4.827	-1.586	-18.492
Stand per 31-12-2022					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	335.986	1.830	383.695	30.200	751.710
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	87.274	85	274.925	22.346	384.629
Materiële vaste activa per 31-12-2022	248.713	1.744	108.770	7.854	367.081

Gebouwen

Medio 2019 is de uitbreiding van het pand aan de Willem Aroudeusstraat 59 te Middelburg in gebruik genomen. Deze uitbreiding wordt volledig uit de private middelen gefinancierd. Tevens dient het gebouw als onderpand voor de hypothecaire lening bij de Rabobank.

1.2 Vlottende activa

1.2.2	Vorderingen	31-12-2022		31-12-2021	
		€	€	€	€
1.2.2.2	OCW	-		61.873	
	<i>Subtotaal vorderingen</i>		-		61.873
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	32.169		22.862	
1.2.2.15	Overige overlopende activa	792		10.227	
	<i>Subtotaal overlopende activa</i>		32.961		33.089
	Totaal Vorderingen		32.961		94.963
1.2.4	Liquide middelen	31-12-2022		31-12-2021	
		€	€	€	€
1.2.4.1	Kasmiddelen	100		100	
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	480.264		398.051	
	Totaal liquide middelen		480.364		398.152

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting en zijn direct opeisbaar

2.1	Eigen vermogen	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per
		1-1-2021	2021	mutaties	31-12-2021	1-1-2022	2022	mutaties	31-12-2022
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.1	Algemene reserve	224.014	96.063	-	320.077	320.077	-23.088	-	296.989
2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	1.801	27.706	-	29.507	29.507	33.887	-	63.393
2.1.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	94.689	-879	-	93.810	93.810	-12.943	-	80.867
Totaal Eigen vermogen		320.504	122.890	-	443.394	443.394	-2.145	-	441.249

De toelichting over de beperkte doelstellingen van de reserves zijn vermeld in de Grondslagen.

2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per
		1-1-2021	2021	mutaties	31-12-2021	1-1-2022	2022	mutaties	31-12-2022
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.2.4	Reserve NPO	-	28.406	-	28.406	28.406	34.587	-	62.993
2.1.1.2.10	Reserve nulmeting	1.801	-700	-	1.101	1.101	-700	-	401
		1.801	27.706	-	29.507	29.507	33.887	-	63.393

2.2	Voorzieningen	Stand per	Dotatie	Ont-	Vrijval	Stand per	Bedrag	Bedrag	Bedrag
		1-1-2022	2022	trekking	2022	31-12-2022	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1	Jubileumuitkeringen	21.334	2.612	-	-	23.946	-	9.740	14.206
2.2.3	Voorzieningen voor groot onderhoud	97.625	38.100	82.642	-	53.083	53.083	-	-
Totaal voorzieningen		118.959	40.712	82.642	-	77.029	53.083	9.740	14.206

2.3	Langlopende schulden	Leningen		Stand per 31-12-2022	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rente percentage
		Stand per 1-1-2022	aangegaan 2022				
		€	€	€	€	€	
2.3.7	Hypothecaire lening	112.856	-	91.352	86.016	5.336	3,6%
		112.856	-	91.352	86.016	5.336	

Hypothecaire lening

In 2017 is er een lening aangegaan bij de Rabobank ten behoeve van de verbouwing aan het pand. De lening heeft een looptijd van tien jaar. De grond en bedrijfspand aan Willem Aroudeusstraat 59 te Middelburg gelden als onderpand voor de hypothecaire lening. De aflossing 2023 is opgenomen onder de kortlopende schulden.

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2022		31-12-2021	
		€	€	€	€
2.4.8	Crediteuren	16.713		24.292	
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	59.714		58.505	
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen	15.730		16.696	
2.4.12	Kortlopende overige schulden	1.163		2.927	
	<i>Subtotaal overige schulden</i>		93.321		102.419
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW	19.547		11.667	
2.4.17	Vakantiegeld	38.925		36.920	
2.4.19	Overige overlopende passiva	118.984		52.473	
	<i>Subtotaal overlopende passiva</i>		177.456		101.060
	Totaal Kortlopende schulden		270.777		203.479

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN**Rechten**

Er zijn geen niet in de balans opgenomen rechten.

Verplichtingen

De volgende niet in de balans opgenomen verplichtingen worden hieronder toegelicht.

nr.	Omschrijving	Periode		Looptijd Mndn	Bedrag per maand €	< 1 jaar €	1 - 5 jaar €	> 5 jaar €	Totaal €
		van	t/m						
1	DVEP elektriciteit	01-01-21	31-12-25	60	189	2.268	4.536	-	6.804
2	DVEP gas	01-01-21	31-12-25	60	1.099	13.188	26.376	-	39.564
3	Canon Business Center printer	26-02-21	25-02-27	72	665	7.980	25.270	-	33.250

Duurzame inzetbaarheid

Er zijn in 2022 geen spaarplannen ontvangen van medewerkers die in het kader van ouderenverlof hebben gekozen om hun uren te sparen volgens de cao.

In de jaarrekening 2022 is derhalve geen voorziening duurzame inzetbaarheid gevormd. In 2023 zal wederom bepaald worden in hoeverre medewerkers hun duurzame inzetbaarheidsuren willen sparen voor ouderenverlof.

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten		2022		Begroot 2022		2021	
		€	€	€	€	€	€
3.1	Rijksbijdragen						
3.1.1	Rijksbijdragen						
3.1.1.1	Rijksbijdragen OCW	1.301.123		1.161.087		1.272.501	
	Totaal rijksbijdragen	<u>1.301.123</u>		<u>1.161.087</u>		<u>1.272.501</u>	
3.1.2	Overige subsidies						
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	175.192		183.873		138.756	
	Totaal Overige subsidies	<u>175.192</u>		<u>183.873</u>		<u>138.756</u>	
3.1.4	Ontvangen doorbetaling rijksbijdragen SWV	33.418		35.853		40.746	
	Totaal Rijksbijdragen	<u><u>1.509.733</u></u>		<u><u>1.380.813</u></u>		<u><u>1.452.003</u></u>	
3.1.2.1	Overige subsidies OCW						
		€	€	€	€	€	€
3.1.2.1.1	Geormerkte subsidies OCW	32.119		25.000		8.333	
3.1.2.1.2	Niet-geormerkte subsidies OCW	143.073		158.873		130.422	
	Totaal overige subsidies OCW	<u>175.192</u>		<u>183.873</u>		<u>138.756</u>	
3.2	Overheidsbijdragen overige overheden						
		€	€	€	€	€	€
3.2.2.2	Overige gemeentelijke en gemeenschappelijke bijdragen	4.481		4.000		4.602	
	Totaal overheidsbijdragen overige overheden	<u>4.481</u>		<u>4.000</u>		<u>4.602</u>	
3.5	Overige baten						
		€	€	€	€	€	€
3.5.1	Verhuur	24.783		23.000		23.697	
3.5.5	Ouderbijdragen	25.009		40.000		49.050	
3.5.10	Overige	39.434		12.000		26.209	
	Totaal overige baten	<u>89.226</u>		<u>75.000</u>		<u>98.957</u>	

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2022		Begroot 2022		2021	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
4.1.1.1	Lonen en salarissen	926.211		1.112.298		850.944	
4.1.1.2	Sociale lasten	117.363		-		130.689	
4.1.1.3	Premies Participatiefonds	11.526		-		23.489	
4.1.1.4	Premies Vervangingsfonds	42.212		-		43.480	
4.1.1.5	Pensioenpremies	136.563		-		145.691	
	Totaal lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		1.233.874		1.112.298		1.194.292
4.1.2	Overige personele lasten						
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	2.612		1.500		2.854	
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	28.106		1.000		122	
4.1.2.3	Overige	131.835		86.150		86.301	
			162.553		88.650		89.277
4.1.3	Ontvangen uitkeringen personeel						
4.1.3.1	Uitkeringen van het Participatiefonds	-		-		2.420	
4.1.3.2	Uitkeringen van het Vervangingsfonds	52.486		20.000		76.923	
4.1.3.3	Overige uitkeringen personeel	31.249		-		37.972	
	Af: Ontvangen uitkeringen personeel		83.735		20.000		117.315
	Totaal personeelslasten		1.312.692		1.180.948		1.166.254

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 21 in 2022 (2021: 25). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2022	2021
Bestuur / Management	1,00	1,00
Personeel primair proces	15,00	16,00
Ondersteunend personeel	5,00	8,00
Totaal gemiddeld aantal werknemers	<u>21</u>	<u>25</u>

Hiervan zijn er 0 werkzaam in het buitenland in 2022 (2021: 0).

4.2	Afschrijvingen	2022		Begroot 2022		2021	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	37.824		38.694		47.337	
	Totaal afschrijvingen		37.824		38.694		47.337

4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	2022		Begroot 2022		2021	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2.1	Gebouwen	15.989		15.808		15.768	
4.2.2.2	Terreinen	85		-		428	
4.2.2.3	Inventaris en apparatuur	21.750		22.886		31.141	
	Totaal afschrijvingen		37.824		38.694		47.337

4.3	Huisvestingslasten	2022		Begroot 2022		2021	
		€	€	€	€	€	€
4.3.3	Onderhoudslasten (klein onderhoud)	14.932		8.576		16.471	
4.3.4	Energie en water	17.951		14.500		13.300	
4.3.5	Schoonmaakkosten	31.873		34.000		33.374	
4.3.6	Belastingen en heffingen	4.618		5.300		4.248	
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	38.100		30.000		30.000	
4.3.8	Overige	1.265		1.250		1.132	
	Totaal huisvestingslasten		108.738		93.626		98.525

4.4	Overige lasten	2022		Begroot 2022		2021	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1	Administratie en beheerlasten	57.809		39.100		37.003	
4.4.2	Inventaris en apparatuur	2.934		4.750		737	
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	33.101		32.998		32.084	
4.4.5	Overige	46.864		36.640		44.509	
	Totaal overige lasten		140.708		113.488		114.334

	2022		Begroot 2022		2021	
	€	€	€	€	€	€
4.4.1 Administratie en beheerlasten						
4.4.1.1 Administratie en beheerslasten		53.836		36.000		34.795
4.4.1.2 Reis- en verblijfkosten		-		500		-
4.4.1.3 Telefoon- en portokosten		2.470		2.100		1.844
4.4.1.4 Kantoorartikelen		1.503		500		364
4.4.1.5 Overige administratie- en beheerslasten		-		-		-
Totaal administratie en beheerlasten		57.809		39.100		37.003

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

	2022		Begroot 2022		2021	
	€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1 Controle van de jaarrekening		9.680		5.000		4.840
4.4.1.1.2 Andere controlewerkzaamheden		-		-		-
4.4.1.1.3 Fiscale advisering		-		-		-
4.4.1.1.4 Andere niet-controlediensten		-		-		-
		9.680		5.000		4.840

Uitsplitsing honoraria naar accountantskantoor

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor.

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de Stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Bovenstaande accountants honoraria zijn verwerkt op basis van het lastenstelsel.

6 Financiële baten en lasten

6.1 Financiële baten

	2022		Begroot 2022		2021	
	€	€	€	€	€	€
6.1.1 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		10		-		-
		10		-		-

6.2 Financiële lasten

	2022		Begroot 2022		2021	
	€	€	€	€	€	€
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke lasten		5.632		5.500		6.223
		5.632		5.500		6.223

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

		2022	
		€	€
2.1.1.1	Algemene reserve (publiek)		-23.088
2.1.1.2	<u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>		
2.1.1.2.4	Reserve NPO	34.587	
2.1.1.2.10	Reserve nulmeting	-700	
	Totaal bestemmingsreserves publiek	<u> </u>	33.887
2.1.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)		
2.1.1.3.1	Algemene reserve privaat	-12.943	
	Totaal bestemmingsreserves privaat	<u> </u>	-12.943
	Totaal resultaat		<u><u> </u></u> <u><u>-2.145</u></u>

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

VERBONDEN PARTIJEN

De verbonden partijen die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

Verbonden partijen

Statutaire naam	Juridische vorm 2022	Statutaire zetel	Code activiteiten
SWV Kind op 1	Stichting	Goes	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

VERANTWOORDING SUBSIDIES

De subsidies die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikkingen geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Subsidie zij-instroom	VO-1091439	22-11-2021	Ja
Subsidie zij-instroom	VO-1091439	31-05-2022	Onderhanden

G2A. Subsidies met verrekeningsclausule, aflopend

Niet van toepassing

G2B. Subsidies met verrekeningsclausule, doorlopend

Niet van toepassing

WNT-VERANTWOORDING 2022

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt. Op de stichting is het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs van toepassing.

Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria, te weten:

- a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten
- c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen). Voor de bepaling van de complexiteitspunten verwijzen wij naar de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2022
Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4
Bezoldigingsklasse	A
Bezoldigingsmaximum	€ 128.000

WNT-VERANTWOORDING 2022**1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling**

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2022

Naam	S. Kerklaan	
Functiegegevens	Directeur-bestuurder	
Aanvang functievervulling in 2022	01-01	
Einde functievervulling in 2022	31-12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0000	
Dienstbetrekking	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	91.368
Beloningen betaalbaar op termijn	€	14.774
<i>Subtotaal</i>	€	<u>106.142</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	128.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€	-
Bezoldiging	€	<u><u>106.142</u></u>
Het bedrag van de overschrijding	€	-
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	

Gegevens 2021

Functiegegevens	Directeur-bestuurder	
Aanvang functievervulling in 2021	01-01	
Einde functievervulling in 2021	31-12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0000	
Dienstbetrekking	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	80.374
Beloningen betaalbaar op termijn	€	16.385
<i>Subtotaal</i>	€	<u>96.759</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	124.000
Bezoldiging	€	<u><u>96.759</u></u>

WNT-VERANTWOORDING 2022

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12 van de functievervulling.

WNT-VERANTWOORDING 2022

1c. Toezichhoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing, er zijn geen toezichhoudende topfunctionarissen.

WNT-VERANTWOORDING 2022**1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder**

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder.

Gegevens 2022

Naam	Functie
C.W.B.M. Wouters	Voorzitter
G.B.V. van Liere	Lid
M.C.J. den Boer	Lid
I.M. Vervloet	Lid
M. Kaptein	Lid
L.A. van Houwelingen	Lid

WNT-VERANTWOORDING 2022**1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800**

Niet van toepassing, er zijn geen topfunctionarissen inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij het bevoegd gezag en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen.

WNT-VERANTWOORDING 2022

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is.

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) (aangemerkte) leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking bij een of meer andere WNT-instellingen.

WNT-VERANTWOORDING 2022

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder waarop de anticumulatie van toepassing is.

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) (aangemerkte) leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking bij een of meer andere WNT-instellingen.

WNT-VERANTWOORDING 2022**2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen**

Niet van toepassing, er zijn geen (aangemerkte) topfunctionarissen, met of zonder dienstbetrekking, waaraan een uitkering is verstrekt.

WNT-VERANTWOORDING 2022

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

GEGEVENS OVER RECHTSPERSOON

Statutaire naam:	Vrije School Zeeland
Juridische vorm	Stichting
Vestigingsplaats	Middelburg
Nr. Bevoegd gezag	76585
Nr. Handelsregister:	41113136
Webadres:	www.vsz.nl
Adres:	Willem Arondeusstraat 59 4333 DD Middelburg
Telefoonnummer:	0118-612102
E-mailadres:	info@vsz.nl
Contactpersoon:	S. Kerklaan
Telefoonnummer:	0118-612102
E-mailadres:	directie@vsz.nl
RIO-instellingscodes	06YJ Vrije School Zeeland

ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN RAAD VAN TOEZICHT

Middelburg,

S. Kerklaan

Directeur-bestuurder

C.W.B.M. Wouters

Voorzitter raad van toezicht

G.B.V. van Liere

Lid raad van toezicht

M.C.J. den Boer

Lid raad van toezicht

I.M. Vervloet

Lid raad van toezicht

M. Kaptein

Lid raad van toezicht

L.A. van Houwelingen

Lid raad van toezicht

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Er is statutair niets geregeld inzake de bepaling van het resultaat

Aan de raad van toezicht en
de directeur-bestuurder van
Stichting De Vrije School Zeeland
Willem Arondeusstraat 59
4333 DD Middelburg

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting De Vrije School Zeeland te Middelburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting De Vrije School Zeeland op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting De Vrije School Zeeland, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De directeur-bestuurder is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022. In dit kader is de directeur-bestuurder tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 30 juni 2023

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Was getekend

Mevrouw C. Rabe
Registeraccountant